

ATTUNDA TINGSRÄTT
Avdelning 2

DOM
2021-05-11
meddelad i
Sollentuna

Mål nr: B 1968-20

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Edison ALONSO Urrutia Menares, 19661201-2333
Vasavägen 108 Lgh 1704
177 32 Järfälla

Offentlig försvarare:

Advokat Denise Lagercrantz
Advokatfirman Zettergren & Lagercrantz
AB
Box 221
101 24 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagarna Jenny Östling och Josefina Yalo
Åklagarmyndigheten
Norrorots åklagarkammare i Stockholm
Box 950
191 29 Sollentuna

Målsägande

1. Sekretess BA, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:

Advokat Linnea Sveds
Advokatbyrå Rebecca Lagh AB
Skånegatan 63
116 37 Stockholm

2. Sekretess CA, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:

Advokat Lydia Hyllén-Cavallius
Wega Advokater AB
Fleminggatan 75
112 33 Stockholm

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress

Tingsvägen 11

Telefon

08-561 696 02

Öppettider

måndag - fredag

08:00-16:30

Postadress

Box 940

191 29 Sollentuna

E-post

Malavdelning2.attunda.tingsratt@dom.se

Webbplats

www.attundatingsratt.domstol.se

3. Sekretess DA, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Leif Ericksson
Advokatfirman Ericksson & Häggquist AB
Smedsgränd 2 A
753 20 Uppsala

4. Sekretess EA, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Christian Arnbom
Advokaterna Gustafsson, Arnbom &
Hedberg HB
Drakens gränd 1
111 30 Stockholm

5. Sekretess FA, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Målsägandebiträde:
Advokat Emma-Klara Netterlid
Din Advokat Netterlid AB
Västerlånggatan 27, 3 trp
111 29 Stockholm

6. Sekretess HA, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Särskild företrädare:
Advokat Lisa Lindström
Holmbergs Advokatbyrå AB
Box 55905
102 16 Stockholm

7. Sekretess IA, se Partsbilaga sekretess
Sekretess

Särskild företrädare:

Jur.kand. Golko Khosravi
c/o Advokatgruppen i Stockholm AB
Box 5153
102 44 Stockholm

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Sexuellt ofredande, 6 kap 10 § 1 st brottsbalken
2007-11-22 -- 2016-12-31 (3 tillfällen)

Åtal som den tilltalade frikänns från

1. Grov våldtäkt mot barn, 6 kap 4 § 1 st och 3 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2013
2007-11-22 -- 2011-09-30
2. Grov våldtäkt, 6 kap 1 § 3 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 1998 och 1 april 2005
1996-05-10 -- 2000-05-10
3. Grov våldtäkt, 6 kap 1 § 3 st brottsbalken i sin lydelse före 1 april 2005
2000-08-01 -- 2005-10-25
4. Grov våldtäkt, 6 kap 1 § 1 st och 4 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2013 och 6 kap 1 § 3 st brottsbalken i sin lydelse före 1 april 2005
2000-08-01 -- 2005-10-25
5. Grov våldtäkt, 6 kap 1 § 1 st och 4 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2013
1998-05-17 -- 2006-05-17 (2 tillfällen)
6. Försök till grov våldtäkt, 6 kap 1 § 1 st och 4 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2018 och 6 kap 15 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2016 samt 23 kap 1 § brottsbalken
2014-05-17 -- 2016-05-17
7. Grovt sexuellt utnyttjande av underårig, 6 kap 4 § 1 st 2 men och 2 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 1998 och 1 april 2005
1996-05-10 -- 2006-12-31 (3 tillfällen)
8. Grovt sexuellt utnyttjande av underårig, 6 kap 4 § 1 st 2 men och 2 st brottsbalken i sin lydelse före 1 april 2005
2000-05-30 -- 2011-05-29 (3 tillfällen)
9. Grovt sexuellt övergrepp mot barn, 6 kap 6 § 2 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2013
2007-01-01 -- 2011-12-31 (2 tillfällen)
10. Grovt sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning, 6 kap 3 § 2 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2018
2008-05-17 -- 2010-05-17

11. Sexuellt övergrepp mot barn, 6 kap 6 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2013
2008-05-30 -- 2010-06-30
12. Sexuellt övergrepp mot barn, 6 kap 6 § 1 st brottsbalken i sin lydelse före 1 juli 2013 och
1 juli 2018
2008-05-30 -- 2017-05-29
13. Sexuellt ofredande, 6 kap 10 § 1 st brottsbalken
2007-05-30 -- 2019-04-30 (9 tillfällen)
14. Sexuellt ofredande, 6 kap 10 § 2 st brottsbalken
2019-01-01 -- 2019-03-31

Påföljd m.m.
Villkorlig dom

Skadestånd

1. Alonso Urrutia Menares ska betala skadestånd till Sekretess HA med 5 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 31 december 2016 till dess betalning sker.
2. Alonso Urrutia Menares ska betala skadestånd till Sekretess IA med 40 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 30 september 2011 till dess betalning sker.
3. Sekretess BA:s skadeståndsyrkande avslås.
4. Sekretess CA:s skadeståndsyrkande avslås.
5. Sekretess DA:s skadeståndsyrkande avslås.
6. Sekretess EA:s skadeståndsyrkande avslås.
7. Sekretess FA:s skadeståndsyrkande avslås.

Sekretess

Sekretessbestämmelsen i 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsätta att vara tillämplig på uppgifter som kan avslöja målsägandenas identiteter - samt identiteterna för de till målsägandena närstående personer som hörts som vittnen - och som har lämnats vid tingsrättens huvudförhandling inom stängda dörrar. Detta innefattar identitetsuppgifter och andra uppgifter som kan leda till att identiteterna går att klarlägga.

Samma sekretessbestämmelse ska fortsätta att vara tillämplig på sekretessbilaga 1 och identitetsuppgifterna i partsbilagan till denna dom.

Sekretessen enligt 21 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för uppgifterna i journalanteckningar om Sekretess CA:s, DA:s och HA:s hälsa som har lagts fram vid tingsrättens huvudförhandling inom stängda dörrar ska bestå i målet.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Denise Lagercrantz får ersättning med 869 985 kr. Av beloppet avser 583 894 kr arbete, 104 400 kr tidsspillan, 7 694 kr utlägg och 173 997 kr mervärdesskatt.
 2. Linnea Sveds får ersättning med 343 182 kr. Av beloppet avser 219 308 kr arbete, 51 026 kr tidsspillan, 4 212 kr utlägg och 68 636 kr mervärdesskatt.
 3. Lydia Hyltén-Cavallius får ersättning med 338 905 kr. Av beloppet avser 215 175 kr arbete, 53 505 kr tidsspillan, 2 444 kr utlägg och 67 781 kr mervärdesskatt.
 4. Leif Ericksson får ersättning med 338 258 kr. Av beloppet avser 199 500 kr arbete, 62 640 kr tidsspillan, 8 466 kr utlägg och 67 652 kr mervärdesskatt.
 5. Christian Arnbom får ersättning med 99 211 kr. Av beloppet avser 63 056 kr arbete, 16 313 kr tidsspillan och 19 842 kr mervärdesskatt.
 6. Emma-Klara Netterlid får ersättning med 294 010 kr. Av beloppet avser 197 125 kr arbete, 35 561 kr tidsspillan, 2 522 kr utlägg och 58 802 kr mervärdesskatt.
 7. Lisa Lindström får ersättning med 256 914 kr. Av beloppet avser 169 575 kr arbete, 31 320 kr tidsspillan, 4 636 kr utlägg och 51 383 kr mervärdesskatt.
 8. Golko Khosravi får ersättning med 382 606 kr. Av beloppet avser 239 400 kr arbete, 56 115 kr tidsspillan, 10 570 kr utlägg och 76 521 kr mervärdesskatt.
 9. Alonso Urrutia Menares tillerkänns ersättning av allmänna medel med 8 370 kr för kostnad för bevisning i målet.
 10. Staten ska stå för kostnaden för försvararen, målsägandebiträdena och de särskilda företrädarna.
-

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1.	SAMMANFATTNING OCH DISPOSITION.....	8
2.	YRKANDEN M.M.	9
3.	BAKGRUND	9
4.	BEVISNING	10
5.	DE RÄTTSLIGA REGLERINGARNA.....	11
5.1.	GROV VÄLDTÄKT OCH GROV VÄLDTÄKT MOT BARN	11
5.2.	GROVT SEXUELLT UTNYTTJANDE AV UNDERÅRIG OCH GROVT SEXUELLT ÖVERGREPP MOT BARN	13
5.3.	SEXUELLT OFREDANDE	14
5.4.	ÖVRIGT	15
6.	BEVISRÄTTSLIGA UTGÅNGSPUNKTER	15
6.1.	GÄRNINGSBESKRIVNINGEN OCH ÅKLAGARENS BEVISBÖRDA	15
6.2.	GÄRNINGAR SOM INTE INDIVIDUALISERATS I TID OCH RUM	16
6.3.	DEN FRIA BEVISPRÖVNINGEN OCH BEVISVÄRDERING	16
6.4.	VÄRDERING AV FÖRHÖRSPERSONERS UTSAGOR SAMT NÅGOT NÄRMARE OM SEXUALBROTTSMÅL	18
7.	ALLMÄNT OM BEVISVÄRDERINGEN I DETTA MÅL	19
7.1.	KARAKTÄREN AV DEN ÅBEROPADE BEVISNINGEN	19
7.2.	PÅSTÄENDET OM MODUS	20
7.3.	RELATIONER OCH KONFLIKTER MELLAN VISSA AV DE HÖRDA PERSONERNA I MÅLET	22
8.	SAKKUNNIGA SOFIA BIDÖ OCH RICKARD SJÖBERG	23
9.	SKULDFRÅGAN	25
9.1.	ÅTALSPUNKTERNA 1.1–10 (SEKRETESS DA)	25
9.1.1.	Yrkanden och inställning	25
9.1.2.	Generellt om gärningarna	31
9.1.3.	Bevisningen	31
9.1.3.1.	DA:s berättelse	32
9.1.3.2.	Alonso Urrutia Menares berättelse	34
9.1.3.3.	Övrig bevisning	35
9.1.3.4.	Alonso Urrutia Menares senare agerande	36
9.1.4.	Samlad bedömning	37
9.1.4.1.	Åtalspunkterna 1.1–4, 1.6–7 och 1.9–10	38
9.1.4.2.	Åtalspunkten 1.5	39
9.1.4.3.	Åtalspunkten 1.8	40
9.2.	ÅTALSPUNKTERNA 2.1–3 (SEKRETESS BA)	42
9.2.1.	Yrkanden och inställning	42
9.2.2.	Generellt om gärningarna	44
9.2.3.	Bevisningen	45
9.2.3.1.	BA:s berättelse	45
9.2.3.2.	Alonso Urrutia Menares berättelse	47
9.2.3.3.	Övrig bevisning	47
9.2.4.	Samlad bedömning	49
9.3.	ÅTALSPUNKTERNA 3.1–7 (SEKRETESS CA)	51
9.3.1.	Yrkanden och inställning	51
9.3.2.	Generellt om gärningarna	53

Dok.Id 1097854

Postadress
Box 940
191 29 Sollentuna

Besöksadress
Tingsvägen 11

Telefon
08-561 696 02

E-post:
Malavdelning2.attunda.tingsratt@dom.se
www.attundatingsratt.domstol.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

9.3.3.	Bevisningen	53
9.3.3.1.	CA:s berättelse.....	54
9.3.3.2.	Alonso Urrutia Menares berättelse.....	56
9.3.3.3.	Övrig bevisning.....	57
9.3.4.	Samlad bedömning.....	57
9.3.4.1.	Åtalspunkterna 3.1–3.....	58
9.3.4.2.	Åtalspunkten 3.4.....	58
9.3.4.3.	Åtalspunkten 3.5.....	59
9.3.4.4.	Åtalspunkten 3.6.....	59
9.3.4.5.	Åtalspunkten 3.7.....	60
9.4.	ÅTALSPUNKTERNA 4.1–5 (SEKRETESS HA)	62
9.4.1.	Yrkanden och inställning	62
9.4.2.	Generellt om gärningarna	64
9.4.3.	Bevisning.....	64
9.4.3.1.	HA:s berättelse.....	64
9.4.3.2.	Alonso Urrutia Menares berättelse.....	65
9.4.3.3.	Övrig bevisning.....	66
9.4.4.	Samlad bedömning.....	67
9.4.4.1.	Åtalspunkterna 4.1 och 4.4.....	67
9.4.4.2.	Åtalspunkterna 4.2 och 4.5.....	68
9.4.4.3.	Åtalspunkten 4.3.....	69
9.5.	ÅTALSPUNKTERNA 5.1–2 (SEKRETESS IA)	70
9.5.1.	Yrkanden och inställning	70
9.5.2.	Generellt om gärningarna	71
9.5.3.	Bevisning.....	71
9.5.3.1.	IA:s berättelse.....	72
9.5.3.2.	Alonso Urrutia Menares berättelse.....	73
9.5.3.3.	Övrig bevisning.....	73
9.5.4.	Samlad bedömning.....	74
9.6.	ÅTALSPUNKTERNA 6.1–2 (SEKRETESS FA)	77
9.6.1.	Yrkanden och inställning	77
9.6.2.	Generellt om gärningarna	78
9.6.3.	Bevisning.....	78
9.6.3.1.	FA:s berättelse.....	79
9.6.3.2.	Alonso Urrutia Menares berättelse.....	80
9.6.3.3.	Övrig bevisning.....	80
9.6.4.	Samlad bedömning.....	81
9.7.	ÅTALSPUNKTEN 7 (SEKRETESS EA)	84
9.7.1.	Yrkanden och inställning	84
9.7.2.	Generellt om gärningen.....	84
9.7.3.	Bevisning.....	84
9.7.4.	Samlad bedömning.....	84
10.	PÅFÖLJD	86
11.	SKADESTÅND	87
12.	ÖVRIGA FRÅGOR	89
12.1.	ERSÄTTNINGSFRÅGOR	89
12.1.1.	Den offentliga försvararen, målsägandebiträderna och de särskilda företrädarna	89
12.1.2.	Ersättning för bevisning.....	90
12.2.	BROTTSOFFERFONDEN	91
12.3.	FRIHETSBERÖVANDE.....	91
12.4.	SEKRETESS.....	91

1. SAMMANFATTNING OCH DISPOSITION

Åtalet gäller ett stort antal fall av sexualbrott, huvudsakligen riktade mot barn. Målet omfattar sju målsäganden och påstådda gärningar ska ha inträffat under en tidsperiod som sträcker sig mellan 1996 och 2019.

Tingsrätten dömer Alonso Urrutia Menares för två fall av sexuellt ofredande mot målsäganden Sekretess IA och ett fall av sexuellt ofredande mot målsäganden Sekretess HA. Övriga delar av åtalet ogillas.

Domen är disponerad enligt följande. Inledningsvis lämnas en kort bakgrundsbeskrivning av parterna och bakgrunden till målet, vilket följs av en redovisning av den åberopade bevisningen. Därefter redogörs för de rättsliga regleringar som utifrån gärnings- påståendena kan bli tillämpliga, inklusive de förändringar lagstiftningen genomgått under den för målet aktuella tidsperioden. Detta åtföljs av tre avsnitt som tar sikte på vilka bevisrättsliga utgångspunkter domstolen har att utgå ifrån, tingsrättens generella överväganden kring bevisningen i målet samt de sakkunniga vittnen som hörts. Yrkanden, inställningar, bevisning och tingsrättens bedömningar redovisas sedan i sju separata avsnitt – ett för varje målsägande. Avslutningsvis behandlas frågor om påföljd, skadestånd samt de övriga frågor som tingsrätten haft att pröva i målet.

Huvudförhandlingen har med hänsyn till målsägandenas identiteter ägt rum bakom stängda dörrar. Målsägandena och vittnen har benämnts på det sätt åklagarna gjort i ansökan om stämning. Sammanställning av målsägandenas jämte Alonso Urrutia Menares berättelser återfinns i sekretessbelagd domsbilaga 1.

2. YRKANDEN M.M.

Åklagarna har yrkat att tingsrätten ska döma Alonso Urrutia Menares för brott i enlighet med de gärningsbeskrivningar – såsom dessa slutligen bestämts – som framgår nedan under domskälen för respektive åtalpunkt.

För skadeståndsyrkanden, se nedan under respektive åtalpunkt.

Målsägandenas namn och övriga personuppgifter framgår av sekretessbelagd partsbilaga.

Alonso Urrutia Menares inställning redovisas under respektive åtalpunkt.

3. BAKGRUND

Alonso Urrutia Menares är född i Chile år 1966. Tillsammans med delar av sin familj flyttade han till Sverige år 1987. I Sverige har han bl.a. bott i samhället Forsvik och i Järfälla utanför Stockholm. Han är fränskild och har ett minderårigt barn från det förhållandet.

Åtalet rör sju målsäganden;

- **Sekretess DA** (DA) (åtalpunkterna 1.1–10) är född i maj 1993 och är idag 27 år gammal. I januari 1998 var hon fyra år gammal (vilket är angiven tidpunkt för den tidigaste händelsen, se åtalpunkten 1.4). Hon fyllde 18 år i maj 2011.
- **Sekretess BA** (BA) (åtalpunkterna 2.1–3) är född i maj 1996 och är idag 24 år gammal. Hon fyllde fyra år i maj 2000 (vilket är angiven tidpunkt för de tidigaste händelserna, se åtalpunkterna 2.1–2). Hon fyllde 18 år i maj 2014.
- **Sekretess CA** (CA) (åtalpunkterna 3.1–7) är född i maj 2002. Hon fyllde fem år i maj 2007 (vilket är angiven tidpunkt för den tidigaste händelse, se åtalpunkten 3.4). Hon fyllde 18 år i maj 2020.

- **Sekreteress HA** (HA) (åtalspunkterna 4.1–5) är född i september 2006 och är idag 14 år gammal. I september 2012 fyllde hon sex år (vilket är angiven tidpunkt för de tidigaste händelserna, se åtalspunkterna 4.1–2).
- **Sekreteress IA** (IA) (åtalspunkterna 5.1–2) är född i november 2004 och är idag 16 år gammal. Hon fyllde tre år i november 2007 (vilket är angiven tidpunkt för de tidigaste händelserna).
- **Sekreteress FA** (FA) (åtalspunkterna 6.1–2) är född i maj 1993 och är idag 28 år gammal. I maj 1996 fyllde han tre år (vilket är den tidigaste angivna tidpunkten för händelserna). Han fyllde 18 år i maj 2011.
- **Sekreteress EA** (EA) (åtalspunkten 7) är född i februari 2002 och är idag 19 år gammal. Hon var elva år gammal vid den händelse åtalet rör. Hon fyllde 18 år i februari 2021.

Målsägandena DA, BA, CA, HA och IA är närstående till Alonso Urrutia Menares. De har även sinsemellan närstående relationer.

Målet inleddes genom att DA, BA och CA gjorde en polisanmälan mot Alonso Urrutia Menares i februari 2020. Anmälan omfattade även HA och ett vittne, Sekreteress AA (AA). Inom ramen för utredningen har sedan övriga tre målsäganden tillkommit. Det förekommer även andra personer i utredningen som framfört påståenden om brott kopplade till Alonso Urrutia Menares, men det är händelser som ligger relativt långt tillbaka i tiden och inga sådana händelser omfattas av åtalet. Personerna som uppger sig ha blivit utsatta för brott har emellertid hörts som vittnen i målet, se vidare avsnitt 7.2 nedan.

4. BEVISNING

Alonso Urrutia Menares har hörts.

Åklagarna har åberopat förhör med samtliga målsägandena. Därutöver har åklagaren åberopat vittnesförhör med Sekreteress GA, Sekreteress FB, Sekreteress FC, Sekreteress FD,

Sekreteress JA, Sekreteress JB, Sekreteress JC, Sekreteress KA, Sekreteress LA, Sekreteress LB, Sekreteress AA, Sekreteress FE, Sekreteress FF, Sekreteress JD, Sekreteress JE, Sekreteress FG, Sekreteress DB/BB, Sekreteress HC, Sekreteress HB, Sekreteress IB, Sekreteress LC, Sekreteress LD, Sekreteress LE, Sekreteress LF, Priscilla Villalobos Vergara, Fredrik Eriksson, Roxana Rios Espinoza, Sekreteress BC, Antonia Norling, Adam Risberg, Maria Sten, Maria Teymur, Carina Backvall, Maria Ekman och Sofia Bidö.

Åklagarna och målsägandena har åberopat viss skriftlig bevisning.

Alonso Urrutia Menares har åberopat förhör med Rickard Sjöberg och Sekreteress MA.

5. DE RÄTTSLIGA REGLERINGARNA

Åtalet omfattar ett stort antal gärningar och spänner över långa tidsperioder.

- För åtalpunkterna 1.1–10 är tidsperioden angiven till 1998–2016.
- För åtalpunkterna 2.1–3 är tidsperioden angiven till 2000–2011.
- För åtalpunkterna 3.1–7 är tidsperioden angiven till 2007–2019.
- För åtalpunkterna 4.1–5 är tidsperioden angiven till 2012–2019.
- För åtalpunkterna 5.1–2 är tidsperioden angiven till 2007–2011.
- För åtalpunkterna 6.1–2 är tidsperioden angiven till 1996–2000.
- För åtalpunkten 7 är tiden angiven till maj-juni 2013.

Sammantaget innebär detta att tillämplig lagstiftning har genomgått flertalet omfattande förändringar. Tingsrätten ska tillämpa de bestämmelser som gällde vid respektive tidpunkt för de påstådda gärningarna. Nedan följer en genomgång av vissa av de lagändringar som har skett över tid.

5.1. Grov våldtäkt och grov våldtäkt mot barn

Våldtäkt mot barn infördes som ett särskilt brott genom 6 kap. 4 § brottsbalken som trädde i kraft den 1 april 2005. Bestämmelsen har därefter ändrats vid två tillfällen. Innan

våldtäkt mot barn infördes som ett särskilt brott gällde våldtäktsbestämmelsen i 6 kap. 1 § brottsbalken för alla fall av våldtäkt, även i de fall det rörde handlingar mot ett barn under femton år.

Bestämmelsen i 6 kap. 1 § brottsbalken har också varit föremål för flera ändringar genom åren. 6 kap. 1 § första styckets lydelse före april 2005 innebar att den som genom miss-handel eller annars med våld eller hot om brottslig gärning tvingar en person till samlag eller till att företa eller tåla en annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens art och omständigheterna i övrigt är jämförlig med samlag döms för *våldtäkt* till fängelse i lägst två och högst sex år.

Av fjärde stycket framgick att om brott som avses i första stycket är att anse som grovt döms för *grov våldtäkt* till fängelse i lägst fyra och högst tio år. Vid bedömande av om brottet är grovt beaktas särskilt om våldet eller hotet varit av särskilt allvarlig art eller om fler än en förgripit sig på offret eller om gärningsmannen med hänsyn till tillvägagångssättet eller annars visat särskild hänsynslöshet eller råhet.

Sedan april 2005 regleras *våldtäkt mot barn* genom 6 kap. 4 § brottsbalken. Enligt dess lydelse före den 1 juli 2013 döms för våldtäkt mot barn den som har samlag med ett barn under femton år eller som med ett sådant barn genomför en annan sexuell handling som med hänsyn till kränkningens art och omständigheterna i övrigt är jämförlig med samlag, till fängelse i lägst två år och högst sex år.

Av 6 kap. 4 § tredje stycket framgår att om brottet är att anse som grovt döms för *grov våldtäkt mot barn* till fängelse i lägst fyra och högst tio år. Vid bedömande av om brottet är grovt ska särskilt beaktas om gärningsmannen har använt våld eller hot om brottslig gärning eller om fler än en har förgripit sig på barnet eller på annat sätt deltagit i övergreppet eller om gärningsmannen med hänsyn till tillvägagångssättet eller barnets låga ålder eller annars visat särskild hänsynslöshet eller råhet.

5.2. Grovt sexuellt utnyttjande av underårig och grovt sexuellt övergrepp mot barn

Sexuellt utnyttjande av barn reglerades tidigare i 6 kap. 4 § brottsbalken. Enligt 6 kap. 4 § brottsbalkens lydelse före den 1 april 2005 gällde att den som har sexuellt umgänge med någon som är under arton år och som är avkomling till eller står under fostran av honom eller henne eller för vars vård eller tillsyn han eller hon har att svara på grund av en myndighets beslut, döms för *sexuellt utnyttjande av underårig* till fängelse i högst fyra år. Detsamma gällde om någon, i annat fall än som förut avses i sjätte kapitlet, har sexuellt umgänge med barn under femton år.

Av andra stycket framgår att om den som har begått gärningen visat särskild hänsynslöshet mot den underårige eller om brottet på grund av dennes låga ålder eller annars är att anse som grovt, ska dömas för *grovt sexuellt utnyttjande av underårig* till fängelse, lägst två och högst åtta år.

Sexuellt övergrepp mot barn infördes som ett särskilt brott genom 6 kap. 6 § brottsbalken som trädde i kraft den 1 april 2005. Bestämmelsen i 6 kap. 6 § brottsbalken har därefter ändrats genom lagstiftning som trädde i kraft den 1 juli 2013 och genom lagstiftning som trädde i kraft den 1 juli 2018.

Enligt 6 kap. 6 § första stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 2013 döms för *sexuellt övergrepp mot barn* den som genomför en annan sexuell handling än som avses i 4 och 5 §§ med ett barn under femton år, eller med ett barn som fyllt femton men inte arton år och som gärningsmannen står i sådant förhållande till som avses i 4 § andra stycket, till fängelse i högst två år.

Av andra stycket framgår att om brottet är grovt, döms för *grovt sexuellt övergrepp mot barn* till fängelse i lägst sex månader och högst sex år. Vid bedömande av om brottet är grovt

ska särskilt beaktas om fler än en förgripit sig på barnet eller på annat sätt deltagit i övergreppet eller om gärningsmannen med hänsyn till tillvägagångssättet eller barnets låga ålder eller annars visat särskild hänsynslöshet eller råhet.

5.3. Sexuellt ofredande

Bestämmelsen innebär att den som, i annat fall än som avses tidigare i brottsbalkens sjätte kapitel, sexuellt berör ett barn under femton år eller förmår barnet att företa eller medverka i någon handling med sexuell innebörd, döms för *sexuellt ofredande* till böter eller fängelse i högst två år. Enligt andra stycket gäller det samma den som blottar sig för någon annan på ett sätt som är ägnat att väcka obehag eller annars genom ord eller handlande ofredar en person på ett sätt som är ägnat att kränka personens sexuella integritet.

Med sexuell beröring enligt 6 kap. 10 § första stycket brottsbalken menas andra sexuella beröringar än sådana som innefattas i begreppet ”sexuell handling”. En beröring är sexuell om den har en sexuell inriktning i den meningen att det är fråga om att söka reta eller tillfredsställa gärningsmannens sexualdrift. Handlingen ska ha en klar och för en vuxen otvetydig sexuell prägel. Ansvar enligt första stycket gäller oberoende av barnets inställning till handlingen.

Handlingar som enligt 6 kap. 10 § andra stycket brottsbalken är straffbelagda är handlingar som är ägande att kränka en persons sexuella integritet. För att en handling ska vara ägnad att kränka en persons sexuella integritet måste handlingen ha en tydlig sexuell inriktning eller prägel. Att beröra en annan persons könsdelar är handlingar av sådan karaktär att de i stort sett alltid uppfyller kravet på tydlig sexuell inriktning eller prägel. Vad avser andra typer av kroppsliga beröringar eller uttalanden måste en bedömning göras i det enskilda fallet.

5.4. Övrigt

Åtalet rymmer även ett försöksbrott samt ett fall av sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning. Vad som gäller för dessa brottstyper kommer att redogöras för under aktuella åtalpunkter.

6. BEVISRÄTTSLIGA UTGÅNGSPUNKTER

6.1. Gärningsbeskrivningen och åklagarens bevisbörda

Åklagarens gärningsbeskrivning utgör ramen för tingsrättens prövning avseende skuldfrågan i brottmål. Gärningsbeskrivningen består av de faktiska omständigheter (rättsfakta) som åklagaren menar har omedelbar betydelse för att det har begåtts en brottslig gärning.

För en fällande dom i brottmål krävs att domstolen genom den utredning som lagts fram finner det ställt utom rimligt tvivel att den tilltalade har begått den gärning som åklagaren påstår. Åklagarens bevisbörda avser samtliga omständigheter som ingår i gärningspåståendet. Det innebär att det ska vara praktiskt taget uteslutet att det har gått till på något annat sätt än det som åklagaren påstått. Det är alltså inte tillräckligt att åklagarens gärningspåståenden framstår som mer sannolika, eller ens väsentligt mer sannolika, än den tilltalades berättelse. Av detta följer också att det inte räcker att målsägandens berättelse är mer trovärdig än den tilltalades.

Åklagarens bevisbörda samt det högt ställda beviskravet i brottmål gäller även för gärningar som är svårutredda och där det finns påtagliga bevissvårigheter, t.ex. vissa typer av sexualbrott och gärningar som ligger långt tillbaka i tiden. Domstolens prövning tar därmed inte sikte på om åklagaren har presenterat den bästa möjliga bevisningen givet de faktiska fortsättningar som finns samt eventuella bevissvårigheter i målet.

6.2. Gärningar som inte individualiserats i tid och rum

Åklagaren ska i gärningsbeskrivningen ange tid och plats för den brottsliga gärningen. Vid upprepad seriebrottslighet eller brott inom familjen kan det många gånger vara svårutrett när och var exakt alla brottsliga gärningar har begåtts. Det godtas därför att gärningsbeskrivningen anger att en gärning, eller ett visst antal gärningar, har begåtts under en viss tidsperiod. Det utgör därmed inte något hinder mot en fällande dom att det exakta antalet handlingar inte kan fastställas och att varje enskild handling inte kan fixeras till tid och plats. Det är till följd därav inte nödvändigt att målsäganden beträffande varje enskild gärning kan ange detaljerade uppgifter och angivande av tider och platser för att beviskravet ska vara uppfyllt. Däremot måste några konkreta gärningar kunna preciseras. (Jfr bl.a. NJA 1991 s. 83).

När åtalet omfattar ett obestämt antal gärningar som inte har individualiserats i gärningsbeskrivningen måste prövningen i skuldfrågan ske med beaktande av att den tilltalade i praktiken har begränsade möjligheter att förebringa någon annan motbevisning än sådan som avser målsägandenas allmänna trovärdighet. Även bristande individualisering av tid och plats innebär stränga krav på bevisföringen. I sådana fall är det särskilt angeläget att åklagaren tydligt redovisar vad som är avsett att bevisas med varje enskilt bevis och på vilket sätt som det angivna bevistemat har samband med gärningspåståendet (NJA 2010 s. 671). Att den tilltalade har svårigheter att försvara sig mot stora vagheter i tidsangivelser för påstådda brott ska även beaktas inom ramen för bevisprövningen och det krav på bevisningen som ställs för en fällande dom (NJA 2005 s. 712).

6.3. Den fria bevisprövningen och bevisvärdering

Den bevisning som åklagaren presenterar utgörs av faktiska förhållanden i verkligheten (bevisfakta) som har betydelse för det som åklagaren vill bevisa (bevistemat). För att styrka ett åtal måste det slutliga bevistemat som åklagaren presenterar bestå av de omständigheter som utgör gärningsbeskrivningen, dvs. rättsfakta. Den utredning som åklagaren lägger fram i målet syftar till att bevisa rättsfaktumens existens.

Rätten ska enligt 35 kap. första stycket rättegångsbalken efter en samvetsgrann prövning av allt som förekommit avgöra vad som är bevisat i målet. Domstolens prövning av bevisningen måste dock bygga på rationella skäl samt vara objektiv och strukturerad. Med detta menas att alla enskilda bevis initialt måste analyseras var för sig. Domstolens avgörande ska inte bygga på ett helhetsintryck av det framlagda materialet, eftersom det skulle riskera att göra bevisvärderingen subjektiv och även medföra att styrkan i varje enskilt bevis riskerar att överskattas eller underskattas.

Det görs ofta en åtskillnad mellan direkt och indirekt bevisning. Direkt bevisning har ett omedelbart samband med ett rättsfaktum. Exempel på direkt bevisning är förhörspersoners uppgifter om deras observationer av händelser som anges i gärningsbeskrivningen. Indirekt bevisning kännetecknas av att beviset i sig inte har någon direkt koppling till ett åberopat rättsfaktum. Indirekt bevisning kan t.ex. utgöras av vittnesuppgifter om att den tilltalade har varit i närheten av brottsplatsen eller andra typer av indicier. Då indirekt bevisning i sig inte bevisar existens av ett rättsfaktum måste den indirekta bevisningen bygga upp en struktur där det slutliga bevistemat utgör den sista pusselbiten. Indirekt bevisning kan även öka bevisvärdet av övrig bevisning.

Modus operandi är exempel på ett indirekt bevis, dvs. något som kan påverka sannolikheten för det slutliga bevistemat eller öka bevisvärdet hos övrig bevisning. Principen för, jämte användandet och bevisvärderingen av, modus operandi i brottmål, har inte behandlats mer ingående vare sig i praxis eller doktrin. Utifrån de uttalanden som ändå finns framgår att med modus operandi avses ett särpräglad tillvägagångssätt hos gärningsmannen, dvs. en signatur som särskiljer gärningsmannen ifrån andra gärningsmän. Exempel på detta kan vara att en serievåldtäktsman vid varje brott uttrycker något särskilt till offret. Gärningsmannens modus operandi kan som bevisning användas för att bilda en struktur som i sin tur skapar ett så pass starkt nät kring ansvarspåstandet att det blir möjligt att utesluta andra förklaringar. För att detta tillvägagångssätt ska ha något värde för bevistemat bör det ta sikte på eller ha samband med den gärning som åklagaren påstår att den tilltalade har begått. Mer generella karaktärsdrag hos en tilltalad bör endast i ytterst

sällsynta fall kunna tala för att den tilltalade har begått en påstådd gärning och utgör därmed inte heller det som får anses vara ett *modus operandi*.

6.4. Värdering av förhörspersoners utsagor samt något närmare om sexualbrottsmål

I nästan alla mål är bedömning av de hörda personernas utsagor en central del av bevisvärderingen. Prövningen tar dels sikte på personen trovärdighet, dels uppgifternas tillförlitlighet. Vid trovärdighetsbedömning ska det beaktas om förhörspersonen har motiv att lämna oriktiga uppgifter och även relationen mellan förhörspersonen och parterna kan komma att beaktas.

En alltigenom trovärdig person kan däremot lämna uppgifter vars tillförlitlighet kan ifrågasättas. Uppgifternas tillförlitlighet kan dels värderas utifrån uppgifterna som sådana, dels utifrån förhållandena då uppgifterna tillkom. Högsta domstolen har i rättsfallen NJA 2010 s. 671 och NJA 2017 s. 316 angett ett antal kriterier som kan vara behjälpliga vid bedömningen av muntliga utsagor. Tyngdpunkten enligt Högsta domstolen är att utsagan bör bedömas främst utifrån berättelsens innehåll som sådan snarare än icke-verbala faktorer som t.ex. förhörspersonens uppträdande vid förhöret. Vid bedömningen av innehållet i berättelsen ska vikt fästas vid bl.a. om den är klar, lång, levande, logisk, detaljrik, påvisat sanningsenlig i viktiga enskildheter samt fri från felaktigheter, motsägelser, överdrifter, svårförklarliga moment, dåligt sammanhang eller tvekan i avgörande delar.

Vid tillförlitligheten av en utsaga måste domstolen även bedöma om förhörspersonen av något skäl, t.ex. dåliga siktförhållanden, drogpåverkan eller annan inverkan, kan ha missuppfattat det hen har iakttagit eller om hens minnesbild har påverkats efter händelsen, t.ex. på grund av att det är händelser som ligger långt tillbaka i tiden eller vad andra har berättat för förhörspersonen om händelsen.

Högsta domstolen har i ett antal rättsfall uttalat sig om bevisvärdering i mål om sexualbrott (se t.ex. NJA 2009 s. 441 I och II och NJA 2010 s. 671). Av rättsfallen framgår att

för en fällande dom är det inte tillräckligt att målsägandens berättelse bedöms som mer trovärdig än den tilltalades, men att en alltigenom trovärdig berättelse från målsäganden, i förening med vad som i övrigt framkommit i målet, kan vara tillräckligt för en fällande dom. I rättsfallet NJA 2017 s. 316 har Högsta domstolen utvecklat resonemanget och anfört att i våldtäktsmål bygger bevisningen, utöver parternas berättelse, inte sällan på att målsäganden efter händelsen berättat om den för andra personer som hörs som vittnen. Vittnenas uppgifter utgör i dessa fall indirekt bevisning, vilket innebär att uppgifterna i sig inte kan leda till en fällande dom. Sådana uppgifter kan emellertid tillsammans med vittnenas egna iakttagelser av exempelvis målsägandens beteende och reaktioner efter händelsen i vissa fall utgöra ett indirekt stöd för målsägandens berättelse vilket höjer tillförlitligheten av målsägandens uppgifter.

Eftersom det råder fri bevisvärdering går det inte att fastställa i förhand vilka krav på bevisningen som ska ställas för att beviskravet ska vara uppfyllt. I mål som i princip utslutande bygger målsägandens uppgifter får dock kravet på stödbevisningen avgöras utifrån bedömningen av tillförlitligheten av målsägandens uppgifter. Desto större brister i målsägandens utsaga desto högre är behovet och kraven på stödbevisning.

7. ALLMÄNT OM BEVISVÄRDERINGEN I DETTA MÅL

7.1. Karaktären av den åberopade bevisningen

I målet utgörs den direkta bevisningen utav målsägandenas utsagor. Någon övrig direkt bevisning har inte åberopats av åklagarna. I vissa delar av åtalet finns det indirekt stödbevisning i form av vad målsägandena berättat om händelserna för andra personer samt andra personers observationer av målsägandenas mående samt skriftlig dokumentation av målsägandens mående.

Påfallande stor del av den muntliga bevisningen utgörs av vittnen som inte har kunnat lämna några uppgifter som har direkt beröring vare sig med målsägandena eller gärningarna som är aktuella i målet. Ett stort antal vittnen har exempelvis hörts om minnen

och upplevelser från Forsvik på 1990-talet, trots att merparten av gärningarna som omfattas av åtalet rör andra tidsperioder och platser. Åklagarna har åberopat samtliga dessa vittnesmål till styrkande av ett modus, vilket enligt åklagarna i sin tur har bäring på alla åtalspunkter.

7.2. Påståendet om modus

Åklagarna har gjort gällande att Alonso Urrutia Menares haft ett modus vad gäller handlingar med sexuell innebörd riktad mot barn. Som redogjorts för under avsnitt 6.3 ovan förekommer inom brottmål ibland påståenden om modus operandi, dvs. ett särpräglat tillvägagångssätt. Såsom åklagarna i förevarande mål använt termen förefaller det snarast åsyfta Alonso Urrutia Menares sätt att vara. Tingsrätten kommer här att redogöra för sina överväganden kring såväl modus operandi som betydelsen av en gärningsmans karaktär.

De vittnen som åberopats till stöd för åklagarnas påstående om modus kan delas in i huvudsakligen två kategorier – vittnen som hörts om sexuella gärningar som Alonso Urrutia Menares påstås ha utfört mot dem och vittnen som hörts mer generellt om iakttagelser av Alonsos Urrutia Menares agerande gentemot både barn och vuxna.

I den förstnämnda kategorin har elva vittnen hörts. Det har bl.a. framkommit att det har gjorts två polisanmälningar – dels 2007 (av Sekretess GA och Sekretess FB), dels 2014 (av Sekretess LA). Båda utredningarna lades ned. Således har inga av de påstådda gärningarna varit föremål för domstolsprövning. Samtliga gärningar får under alla förhållanden idag anses vara preskriberade. Frågan är vilken betydelse den typen av uppgifter ska tillmätas. Oskyldighetspresumtionen är en grundläggande straffrättslig princip och innebär en rätt för en anklagad att bli behandlad som oskyldig genom hela det straffprocessuella förfarandet fram till en eventuellt fällande och lagakraftvunnen dom. Tingsrätten har alltså att iaktta denna princip. Därtill är det fråga om uppgifter som den tilltalade inte har hörts om inför tingsrätten och därmed haft möjlighet att försvara sig mot. Under dessa förutsättningar anser tingsrätten att framlagd bevisning i denna del inte kan tillmätas någon reell betydelse för bevis temat som tar sikte på modus operandi.

Även den andra kategorin vittnen innefattar ett stort antal personer. Många har nära kopplingar till målsägandena och/eller de vittnen som faller under gruppen ovan. Förhören har i stor utsträckning kretsat kring frågor om hur Alonso Urrutia Menares är som person och har generellt haft få eller vaga kopplingar till de gärningar han står åtalad för. Flertalet vittnen har berättat hur Alonso Urrutia Menares, till skillnad från andra vuxna i samma umgängeskrets, lekte mycket med barnen. Samtidigt har de flesta även uppgett att de i vart fall inte då reagerade särskilt på detta eller ansåg att det var olämpligt. I princip samstämmiga uppgifter har lämnats om att Alonso Urrutia Menares haft ett häftigt humör och inte velat bli motsagd, vilket fått till följd att personer iakttog viss försiktighet i hans närhet. Många har också berättat hur Alonso Urrutia Menares kunde säga olämpliga saker, ibland med anspelning på sex, samt att han haft ett gränsöverskridande, och i vissa fall direkt olämpligt, beteende gentemot sin omgivning. Det mest konkreta exemplet på detta och som många återkommit till är frekvensen av och det sätt varpå Alonso Urrutia Menares kramades.

Frågan är om det genom vittnesmålen har framkommit något om Alonso Urrutia Menares beteende – dvs. den struktur eller mönster som åklagarna får antas vilja påvisa – som påverkar sannolikheten för att Alonso Urrutia Menares har begått de åtalade gärningarna. Till att börja med anser inte tingsrätten att åklagarna visat på något särpräglad tillvägagångssätt som vare sig utmärker eller kopplar samman samtliga åtalpunkter och inte heller framträder mer generellt i Alonso Urrutia Menares agerande. Eftersom vittnena inte har kunnat berätta om några iakttagelser av Alonso Urrutia Menares agerande i samband med de åtalade gärningarna (möjligen med undantag för hans kramar) blir det naturligen svårt att därigenom visa på ett tillvägagångssätt som knyter an till åtalade brott. Det finns visserligen gärningspåståenden och av målsägandena beskrivna tillvägagångssätt som har mer gemensamt än andra, t.ex. de gärningar som innefattar kramar (tingsrätten återkommer till detta i anslutning till de aktuella åtalpunkterna), men över lag är likheterna inte så särpräglade att de kan karaktäriseras som ett generellt modus.

Även om tingsrätten inte anser att det framträtt något *modus operandi* som ökar bevisvärdet hos den övriga bevisningen återstår för tingsrätten att bedöma om det som framkommit något om Alonso Urrutia Menares person och karaktär i sig talar för att han har begått de olika gärningarna. Värderingen av hur en persons karaktär talar för eller emot att denne har begått en viss typ av brott måste göras med stor försiktighet. Risker är annars att bedömningen tenderar till att bli subjektiv och därmed frångå grunden i bevisvärderingen, dvs att bedömningen ska vara objektiv och bygga på rationella skäl. Enligt tingsrätten har det som framkommit om Alonso Urrutia Menares personlighet ingen betydande inverkan på sannolikheten för att han har begått de åtalade gärningarna.

7.3. Relationer och konflikter mellan vissa av de hörda personerna i målet

En aspekt som tingsrätten inte kan bortse från i bevisvärderingen är de relationer som finns mellan olika målsäganden och vittnen. Det har tydligt framgått att målsägandena i vissa fall har pratat med varandra om sina upplevelser och känslor kring Alonso Urrutia Menares i flera år innan det ledde fram till beslutet att göra en polisanmälan. Även om samtliga målsäganden varit tydliga med att de aldrig har berättat några detaljer om de händelser de varit med om för varandra är det en omständighet som tingsrätten måste beakta.

Under förhandlingens gång har det vidare framkommit att det finns flera schismer mellan personer som förekommer i målet. Det finns konflikter som sträcker sig långt tillbaka i tiden och sådana som uppstått i mer direkt anledning av målet. Både släkt- och vänskapsband länkar samman många av målsägandena och vittnena. Inte bara målsägandena, utan även många vittnen, har därmed varit starkt berörda av utredningen och den tycks ha gett upphov till flera svåra lojalitetskonflikter. Betydelsen av dessa omständigheter är inte tydligt klarlagda, men får ändå lov att i någon mån beaktas i bevisvärderingen.

8. SAKKUNNIGA SOFIA BIDÖ OCH RICKARD SJÖBERG

På begäran av åklagarna har psykologen Sofia Bidö hörts som sakkunnigt vittne. Hon har bl.a. berättat om olika studier och egna erfarenheter kring barn som utsatts för sexuella övergrepp. Hon har också redogjort för reaktioner som personer som blivit utsatta för sexuella övergrepp kan uppvisa och hur trauman av olika slag kan uppenbara sig. En väsentlig del av målet har rört minnets funktion och tillförlitlighet. Sofia Bidö har fått en hel del frågor kring detta och hon har bl.a. uppgett följande. Minnet är inte en exakt kopia av det individen varit med om utan fungerar associativt. Det innebär att händelser eller upplevelser senare i livet kan få individen att minnas saker. Minnen som man aldrig pratar om kan påverkas på sikt, så att de blir otydliga och t.o.m. känns överkliga. Vad gäller barns minnen har hon bl.a. uppgett att man brukar ha sina första minnen från tre till fyra års ålder. Mycket av det man har varit med om i barndomen är sådant man glömmet (barndomsamnesi), men det man kommer ihåg kan däremot vara väldigt starka minnen. Hon har vidare talat om hur minnen kan plockas fram och vikten av att inte suggerera när man ska få någon att berätta eftersom det kan förvanska minnesbilderna. Att plocka fram minnen är ofta en stegvis process och det kan krävas hjälp genom att man får ledtrådar. I processen kan man gradvis återhämta minnen. Hon har även uppgett att två barn som varit med om samma situation kan ha olika minnen från den och det kan vara så att ett av barnen inte minns alls. Minnet är subjektivt och påverkas av hur individen upplevt situationen.

På begäran av Alonso Urrutia Menares har läkaren och minnespsykologen Rickard Sjöberg hörts som sakkunnigt vittne. Han har huvudsakligen hörts kring påverkan och försvagning av minnen över tid, vad personer många år senare minns av händelser som inträffat tidigt i livet, om det är möjligt att förtränga traumatiska minnen samt innebörden av falska minnen. Han har bl.a. uppgett att inom minnesforskning är det ett välkänt faktum att minnet försvagas över tid. Barns minnen är särskilt känsliga. Minnesbilder från tiden före sex års ålder måste bedömas med stor försiktighet även om det är möjligt att minnas viktigare händelser även från tidigare åldrar. Teorier om bortträngda minnen är

idag kontroversiellt inom minnesforskningen och det är svårt att vetenskapligt belägga att sådant förekommer. Han har även fått frågor kring om det finns skillnader mellan traumatiska minnen och mer vardagliga minnen samt om tecken på sexuella övergrepp i olika åldersgrupper. Han har därvid uppgett att forskningen visar att viktiga händelser i livet ofta får starkare förankring i minnet. Det finns även forskning på sexuella övergrepp som tyder på att desto svårare övergreppet varit desto lättare har personen att minnas det. Han har i anslutning till detta också uppgett att om det rör sig om närstående förövare är risken större att den som utsatts för övergrepp väntar med att berätta och att sexuella övergrepp i låg ålder ofta är förknippat med fördröjningar i berättandet.

9. SKULDFRÅGAN

9.1. Åtalspunkterna 1.1–10 (Sekretess DA)

9.1.1. Yrkanden och inställning

Åtalspunkten 1.1 **Grov våldtäkt**

(6 kap. 1 § tredje stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 april 2005)

Alonso Urrutia Menares har smekt Sekretess DA:s kön och penetrerat hennes slida med sina fingrar genom att lägga sig bredvid henne i sängen där hon låg och sov, ta av henne trosorna och lägga sin arm runt henne. Målsäganden var mellan sju och tolv år gammal, vilket Alonso Urrutia Menares kände till. Det hände någon gång mellan den 1 augusti 2000 och den 25 oktober 2005 på Snapphanevägen Järfälla, Järfälla kommun. Det sexuella umgänget/den sexuella handlingen är jämförligt med samlag. Alonso Urrutia Menares har tvingat Sekretess DA till det sexuella umgänget/den sexuella handlingen genom att hålla i/fast henne och betvinga henne med sin kroppsvikt.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom händelsen skett i ett led av systematiska övergrepp, under lång tid och av en närstående person. Vidare ska hänsyn tas till barnets låga ålder och tillvägagångssättet.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

I andra hand har åklagaren yrkat ansvar för *grov våldtäkt mot barn*, under förutsättning att tingsrätten skulle bedöma att brottet har begåtts efter den 31 mars 2005.

Åtalspunkten 1.2 **Grov våldtäkt**

(6 kap. 1 § första stycket och fjärde stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 2013 och 6 kap. 1 § tredje stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 april 2005)

Alonso Urrutia Menares har vid i vart fall två tillfällen tvingat Sekretess DA att tåla följande handlingar:

Alonso Urrutia Menares har smekt Sekretess DA:s lår och kön med sina händer, både utanpå och innanför kläderna. Han har också tryckt och gnidit sitt nakna könsorgan mot Sekretess DA:s nakna könsorgan på så sätt att han har hållit hennes kropp och dragit henne fram och tillbaka över sin kropp. Han har även hållit sitt kön i handen och gnidit sitt kön mot hennes kön samtidigt som han har hållit i henne. Beröringen har inte varit kortvarig. Han har också slickat henne på halsen, kysst henne och stoppat in sin tunga i hennes mun. Vid ett av tillfällena har han även tagit målsägandens hand och hjälpt/instruerat henne att massera hans

kön. Handlandet har lett till sveda, smärta och en känsla av kissnödighet hos Sekretess DA. Vid tillfällena var målsäganden mellan sju och tolv år gammal, vilket Alonso Urrutia Menares kände till. Det hände vid i vart fall två tillfällen under perioden den 1 augusti 2000 och den 25 oktober 2005 i Järfälla, Järfälla kommun. Det sexuella umgänget/den sexuella handlingen är jämförligt med samlag. Alonso Urrutia Menares har tvingat Sekretess DA till det sexuella umgänget/den sexuella handlingen genom att hålla i/fast henne och betvinga henne med sin kroppsvikt.

Gärningarna ska bedömas som grova eftersom händelserna skett i ett led av systematiska övergrepp, under lång tid och av en närstående person. Vidare ska hänsyn tas till barnets låga ålder och tillvägagångssättet.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

I andra hand har åklagaren yrkat ansvar för *grov våldtäkt mot barn*, under förutsättning att tingsrätten skulle bedöma att brottet har begåtts efter den 31 mars 2005.

Åtalspunkten 1.3 **Grov våldtäkt**

(6 kap. 1 § första och tredje styckena brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 2013)

Alonso Urrutia Menares har smekt Sekretess DA:s kön och penetrerat hennes slida med sina fingrar under tiden som han hållit runt hennes kropp med sina armar och hon har suttit på golvet i en hall. Målsäganden var vid tillfället mellan sju till tolv år gammal, vilket Alonso Urrutia Menares kände till. Det hände vid ett tillfälle någon gång mellan den 1 augusti 2000 och den 25 oktober 2005 på Snapphanevägen Järfälla, Järfälla kommun. Det sexuella umgänget/den sexuella handlingen är jämförligt med samlag. Alonso Urrutia Menares har tvingat Sekretess DA till det sexuella umgänget genom att hålla i/fast henne och betvinga henne med sin kroppsvikt.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom händelsen skett i ett led av systematiska övergrepp, under lång tid och av en närstående person. Vidare ska hänsyn tas till barnets låga ålder och tillvägagångssättet.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

I andra hand har åklagaren yrkat ansvar för *grov våldtäkt mot barn*, under förutsättning att tingsrätten skulle bedöma att brottet har begåtts efter den 31 mars 2005.

Åtalspunkten 1.4 **Grov våldtäkt**

(6 kap. 1 § första och fjärde styckena brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 2013)

Alonso Urrutia Menares har utöver ovan nämnda händelser, vid ett flertal tillfällen mellan den 17 maj 1998 och den 17 maj 2006 på flera platser i Sverige penetrerat Sekretess DA:s slida med sina fingrar. Vid några tillfällen har Sekretess DA börjat blöda i underlivet. Sekretess DA var vid tillfällena mellan fem och 13 år, vilket Alonso Urrutia Menares kände till. De sexuella umgängen/de sexuella handlingarna är jämförliga med samlag. Alonso Urrutia Menares har tvingat Sekretess DA till de sexuella umgängen/handlingarna genom att hålla i/fast henne och betvinga henne med sin kroppsvikt.

Brotten bör bedömas som grova eftersom gärningarna ingår i ett led av systematiska övergrepp, under lång tid och av en närstående person. Vidare ska hänsyn tas till barnets låga ålder och tillvägagångssättet.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

I andra hand har åklagaren yrkat ansvar för *grov våldtäkt mot barn*, under förutsättning att tingsrätten skulle bedöma att brottet har begåtts efter den 31 mars 2005.

Åtalspunkten 1.5 **Försök till grov våldtäkt**

(6 kap. 1 § första och fjärde styckena brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 2018 och 6 kap. 15 § första stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 2016 samt 23 kap. 1 § brottsbalken)

Alonso Urrutia Menares har försökt genomföra ett vaginalt samlag med Sekretess DA. Han har ställt sig bakom Sekretess DA, tagit sina armar om hennes kropp, hållit i henne över hennes armar och smek henne på könet trots att hon sagt nej. Därefter har han lyft upp henne och burit henne till en säng där han lagt sig på henne. Ett av Sekretess DA:s syskon var hemma vid tillfället.

Det hände någon gång mellan den 17 maj 2014 och den 17 maj 2016 i Järfälla kommun.

Det har förelegat fara för att handlingen skulle leda till brottets fullbordan, alternativt har sådan fara endast på grund av tillfälliga omständigheter varit utesluten.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom handlingen ingått i ett led av systematiska övergrepp, under lång tid och av en närstående person.

Åtalspunkten 1.6 *Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.*
Grovt sexuellt utnyttjande av underårig
 (6 kap. 4 § första stycket andra meningen och andra stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 april 2005, 6 kap. 4 § första stycket andra meningen och andra stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 1998 och den 1 april 2005)

Alonso Urrutia Menares har smekt Sekretess DA på hennes kön, både på kläder/trosor och utan kläder. Det hände vid ett stort antal tillfällen, minst fem tillfällen, under perioden den 1 januari 1998 till den 31 december 2006 enligt nedan

1 1998-01-01 – 2006-12-31 Sverige, Sverige

2 2003-05-17 – 2006-05-17 Järfälla, Järfälla kommun

3 2004-05-17 – 2006-05-17 Järfälla, Järfälla kommun

Detta har bland annat skett i Alonso Urrutia Menares garage, utanför hans källarförråd, utanför hissen i hans källare, samt i hans hall. Målsäganden var vid händelserna mellan fem och 13 år gammal, vilket Alonso Urrutia Menares kände till.

Gärningarna ska bedömas som grova eftersom händelserna skett i ett led av systematiska övergrepp, under lång tid och av en närstående person. Vidare ska hänsyn tas till barnets låga ålder och tillvägagångssättet.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

I andra hand har åklagaren yrkat ansvar för *grovt sexuellt övergrepp mot barn*, under förutsättning att tingsrätten skulle bedöma att brottet har begåtts efter den 31 mars 2005.

Åtalspunkten 1.7 **Grovt sexuellt utnyttjande av underårig**
 (6 kap. 4 § första stycket andra meningen och andra stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 april 2005)

Alonso Urrutia Menares har under hot om att polisanmäla Sekretess DA om hon inte var intim med honom, hållit om henne och lyft upp henne. Därvid har han antingen tryckt sitt kön mot henne eller smekt hennes kön med sina händer. Sekretess DA var vid tillfället 9-12 år gammal, vilket Alonso Urrutia Menares kände till. Detta hände mellan den 17 maj 2002 och den 17 maj 2006 på Vasavägen 108, Järfälla, Järfälla kommun.

Gärningen ska bedömas som grov eftersom händelsen skett i ett led av systematiska övergrepp, under lång tid och av en närstående person. Vidare ska hänsyn tas till barnets låga ålder och tillvägagångssättet.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

I andra hand har åklagaren yrkat ansvar för *grovt sexuellt övergrepp mot barn*, under förutsättning att tingsrätten skulle bedöma att brottet har begåtts efter den 31 mars 2005.

Åtalspunkten 1.8 **Grovt sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning**
(6 kap. 3 § andra stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 2018)

Alonso Urrutia Menares har under övningskörning med Sekretess DA tagit henne på låret och smekt hennes kön utanpå kläderna under tiden hon kört bilen. Sekretess DA var vid tillfället mellan 15-16 år gammal. Det hände någon gång mellan den 17 maj 2008 och den 17 maj 2010 på Barkaby, Järfälla, Järfälla kommun.

Sekretess DA har genom de övergrepp Alonso Urrutia Menares tidigare utsatt henne för och deras relation i övrigt befunnit sig i en beroendeställning till honom.

Gärningen ska bedömas som grov eftersom händelsen skett i ett led av systematiska övergrepp, under lång tid och av en närstående person. Vidare ska hänsyn tas till målsägandens låga ålder och tillvägagångssättet.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkten 1.9 **Grovt sexuellt övergrepp mot barn**
(6 kap. 6 § andra stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 2013)

Alonso Urrutia Menares har smekt Sekretess DA på könet utanpå kläderna efter en fotbollsmatch. Sekretess DA var vid tillfället 13–14 år gammal, vilket Alonso Urrutia Menares kände till. Det hände någon gång mellan den 1 januari 2007 och den 30 april 2007 i Järfälla, Järfälla kommun.

Gärningen ska bedömas som grov eftersom händelsen skett i ett led av systematiska övergrepp, under lång tid och av en närstående person. Vidare ska hänsyn tas till barnets låga ålder och tillvägagångssättet.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkten 1.10 **Grovt sexuellt utnyttjande av underårig**
(6 kap. 4 § första stycket andra meningen och andra stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 1998 och den 1 april 2005)

Alonso Urrutia Menares har vid ett stort antal tillfällen, överstigande 20 gånger, tagit Sekretess DA:s hand och stoppat den i hans byxficka och hjälpt/instruerat henne att stimulera hans könsorgan. Målsäganden var vid tillfällena mellan fyra och 13 år gammal, vilket Alonso Urrutia Menares kände till. Detta hände mellan den 1 januari 1998 och den 31 december 2006 på olika platser i Sverige.

Gärningarna ska bedömas som grova eftersom händelserna skett i ett led av systematiska övergrepp, under lång tid och av en närstående person. Vidare ska hänsyn tas till barnets låga ålder och tillvägagångssättet.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

DA har biträtt åtalet och begärt skadestånd enligt följande.

Kränkningersättning avseende:

- Åtalspunkten 1.1; med 150 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 17 maj 2005 till dess full betalning sker.
- Åtalspunkten 1.2; med 200 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 17 maj 2005 till dess full betalning sker.
- Åtalspunkten 1.3; med 150 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 17 maj 2006 till dess full betalning sker.
- Åtalspunkten 1.4; med 250 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 17 maj 2006 till dess full betalning sker.
- Åtalspunkten 1.5; med 50 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 maj 2015 till dess full betalning sker.
- Åtalspunkten 1.6; med 150 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 31 december 2006 till dess full betalning sker.
- Åtalspunkten 1.7; med 50 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 17 maj 2006 till dess full betalning sker.
- Åtalspunkten 1.8; med 50 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 17 maj 2010 till dess full betalning sker.
- Åtalspunkten 1.9; med 50 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 1 september 2007 till dess full betalning sker.
- Åtalspunkten 1.10; med 100 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 31 december 2006 till dess full betalning sker.

Ersättning för sveda och värk i form av fysiskt och psykiskt lidande med 75 000 kr jämte ränta från dag för dom till dess full betalning sker.

Alonso Urrutia Menares har förnekat brott och bestritt skadeståndsskyldighet. Han har inte vitsordat något belopp som skäligt i och för sig.

9.1.2. Generellt om gärningarna

Åtalspunkterna 1.1–10 rör ett stort antal gärningar under ett tidsspann om 18 år. Enligt åklagarnas gärningsbeskrivningar var DA endast fyra år vid den första gärningen (åtalspunkten 1.6). Den gärning som ligger närmast i tiden ägde enligt åtalet rum någon gång mellan maj 2014 och maj 2016, dvs när DA var mellan 21 och 23 år gammal (åtalspunkten 1.5).

Tidpunkter för påstådda gärningar har angetts i mycket vida tidsspann och även för enskilda gärningar rör det sig om tidsperioder på upp till fem år. Under de angivna perioderna har det skett omfattande ändringar i sexualbrottslagstiftningen som bl.a. inneburit att rekvisit för brott tagits bort eller ändrats och att vissa brottsrubriceringar ersatts av andra. Vilka rekvisit som måste vara uppfyllda kan således påverkas av hur tidpunkten för brottet bedöms.

9.1.3. Bevisningen

DA och Alonso Urrutia Menares har hörts, se sekretessbelagd domsbilaga 1 s. 1–14.

Åklagarna och DA har åberopat förhör med terapeuten Maria Sten samt med vittnet Fredrik Eriksson. Merparten av de övriga vittnen som hörts i målet har åberopats till styrkande av modus. Av avsnitt 7.2 ovan framgår att tingsrätten inte anser att det har framträtt något som kan karaktäriseras som modus operandi. Det utesluter emellertid inte att de vittnen som hörts kan ha lämnat uppgifter av betydelse för en enskild åtalspunkt. I tingsrättens redogörelse för sin bevisprövning kan det därmed refereras till andra vittnen än de ovan nämnda.

Åklagarna har åberopat journalanteckningar.

9.1.3.1. DA:s berättelse

Utgångspunkten för bedömningen av de aktuella åtalspunkterna är DA:s berättelse. Tingsrätten börjar därför med att gå igenom trovärdigheten i hennes utsaga.

Förhöret med DA har varit långt och i vissa delar känslösamt för henne. Hon har berättat på ett levande och många gånger mycket självutlämnande sätt om ett stort antal händelser som huvudsakligen utspelat sig under hennes uppväxt. Hon har bemödat sig om att svara så tydligt hon kunnat på de frågor som ställts och har därigenom oftast kunna lämna logiska förklaringar till otydligheter i berättelsen. På så vis har hon bl.a. hjälpt till att reda ut en förvirring som uppstod kring användningen av ordet ”penetration”. Vad gäller flera av åtalspunkterna innehåller hennes berättelse målande beskrivningar av detaljer ur omgivningen, t.ex. minnesbilder av möbler, datorer och klädesplagg. Rörande de sexuella handlingarna har DA i vissa avseenden beskrivit dem i mer sammanhängande förlopp medan det i andra fall mer varit fråga om relativt korta minnesbilder. Ett flertal händelser har hon berättat om genom såväl visuella minnesbilder som känslöförmågor.

DA har även berättat om positiva minnen och känslor hon haft för Alonso Urrutia Menares. Det har framgått att hon har reflekterat mycket över det hon varit med om och hur det på olika sätt påverkat henne som person men även hennes relation till olika familjemedlemmar och släktingar. Hon har uttryckt att hon idag hyser ett hat mot Alonso Urrutia Menares.

I flera avseenden uppfyller DA:s berättelse de krav som generellt kan anses ställas på en målsägandeberättelse. På några punkter anser emellertid tingsrätten att DA har skiftat från att först lämna en levande berättelse till att efter uppföljande frågor plötsligt framstå som relativt osäker på väsentliga uppgifter. Det har dessutom ibland varit svårt att utifrån hennes berättelse skilja händelser i de olika åtalspunkterna från varandra (se vidare nedan). Med beaktande av den tid som förflutit sedan gärningarna och att DA huvudsakligen var

ett barn under de aktuella tidsperioderna framstår den typen av tveksamheter och oklarheter inte som märkliga i sig och det förtar inte heller det allmänna intrycket av att DA är mycket trovärdig så vitt gäller att hon utsatts för övergrepp. Tingsrätten återkommer nedan till bedömningen av tillförlitligheten av uppgifterna.

Vad gäller tidpunkterna för påstådda brott utgörs åklagarnas enda bevisning av DA:s uppgifter. DA har fått diverse frågor för att ringa in olika händelser i tiden, hon har exempelvis tillfrågats utifrån vilken klass hon gått i eller viktiga händelser, såsom hennes mors bortgång (2006). Hon har trots detta inte kunnat placera någon av händelserna mer exakt i tiden. Oaktat att DA:s berättelse innehåller olika detaljer kring inredning och kläder har det uppenbarligen inte heller varit möjligt att inom ramen för förundersökningen närmare bestämma tider för de olika gärningarna. Inte ens händelser som inträffat senare i tiden, när DA uppnått vuxen ålder, synes utifrån hennes uppgifter och minnesbilder ha gått att snäva in särskilt mycket i tid. Det innebär att även om DA:s berättelse visserligen innehåller detaljer som gör att den framstår som levande är det svårt att kontrollera om uppgifterna stämmer eller om det finns avvikelser av betydelse.

Som framgått ovan anser tingsrätten att DA:s berättelse i många delar framstår som trovärdig. Tingsrätten redovisar nedan när det bedömts finnas betydande osäkerheter i hennes berättelse i förhållande till åklagarnas gärningsbeskrivningar och rubriceringar. Notera att åtalpunkterna 1.5 och 1.8 inte ingår i detta utan kommenteras i separata avsnitt nedan.

Åtalpunkterna 1.1 och 1.3: Utifrån DA:s uppgifter är det enligt tingsrättens uppfattning inte möjligt att med säkerhet avgöra om det skett någon penetration, vilket ingår i åklagarnas gärningspåståenden. Det är inte heller klarlagt om det varit fråga om något fasthållande, såsom påståtts och som är en förutsättning för att bedöma det som våldtäkt (vilket i vart fall gällde före den 1 april 2005). Åklagarna har emellertid uppgett att det i gärningsbeskrivningarna även ryms andra rubriceringar än de som i första hand gjorts

gällande. Här måste emellertid beaktas att vissa rubriceringar inte är möjliga att döma utifrån med hänsyn till bestämmelser om preskription.

Åtalspunkten 1.4: Tingsrätten anser att det finns en stor osäkerhet rörande den delen av gärningsbeskrivningen som rör påståenden om penetration. Av DA:s uppgifter har det framgått att det under alla förhållanden inte förekommit penetration vid alla de tillfällen som omfattas av åtalspunkten. Några uttryckliga uppgifter om fasthållande eller liknande har inte heller framkommit i hennes berättelse.

Åtalspunkten 1.7: Den berättelse DA lämnat avseende själva gärningspåståendet är så vag att den överhuvudtaget är svår att bedöma. Den delen av berättelsen som rör snatteriet och dess efterspel är detaljrik och framstår som en tydlig och stark minnesbild hos DA. Det efterföljande händelseförloppet är emellertid otydligt och under förhöret framgick att DA inte med säkerhet kunde skilja den händelsen från andra.

9.1.3.2. Alonso Urrutia Menares berättelse

Alonso Urrutia Menares har inte vidgått någon del av det DA berättat om åtalspunkterna 1.1–4 och 1.10.

Avseende åtalspunkten 1.5 har Alonso Urrutia Menares vidgått att han lyfte upp DA och bar henne till sängen samt att DA sade åt honom att sluta.

Han har även bekräftat vissa av de mer generella uppgifterna i DA:s berättelse som avser åtalspunkterna 1.6-9, inklusive att han har smekt DA på armarna, kroppen, huvudet, låret och rumpan och att han även kan ha smekt henne på insidan av låret. Han har förnekat att han någonsin medvetet skulle ha rört hennes kön.

9.1.3.3. Övrig bevisning

Som redogjorts för i avsnitt 6.4 ovan är det i sexualbrottsmål inte ovanligt att åklagarens bevisning i mångt och mycket bygger på att målsäganden har berättat om händelsen för andra personer, vilket innebär att dessa kan höras som vittnen och ge ett indirekt stöd för målsägandens berättelse. Även iakttagelser av målsägandens beteende och reaktioner efter händelser kan i vissa fall utgöra ett indirekt bevis för målsägandens berättelse.

När det kommer till den delen av bevisningen kan det till att börja med konstateras att det är utrett att DA som barn inte berättade för någon vad Alonso Urrutia Menares utsatte henne för. DA har inför tingsrätten på ett moget och reflekterande sätt berättat om de tudelade känslor hon som liten hade för Alonso Urrutia Menares – hur hon kunde känna sig utvald och speciell genom det han gjorde med henne, men att det också var förenat med känslor av skam och skuld som hon lade på sig själv. Sakkunniga vittnet Sofia Bidö har redogjort för olika mekanismer som påverkar att barn som utsätts för sexuella övergrepp inte alltid berättar för sin omgivning vad de utsätts för. Tingsrätten anser att det finns fullt förståeliga förklaringar till varför DA som liten inte berättade något och det påverkar därmed inte trovärdigheten av hennes berättelse.

DA har uppgett att när hon blev äldre försökte hon i någon utsträckning prata med Sekretess JD och Sekretess DB/BB om Alonso Urrutia Menares beteende, en uppgift som i vart fall delvis bekräftats i förhören med dessa vittnen. Vidare har det framgått att DA under 2017 började prata med målsäganden BA och vittnet AA om vad Alonso Urrutia Menares utsatt henne för. Hon har emellertid inte ens med dem gått in på några detaljer om enskilda händelser. Vittnet Fredrik Eriksson har bl.a. berättat om en situation när DA var i 20-årsåldern och att han då fick en misstanke om att DA hade utsatts för något. DA berättade emellertid aldrig något för honom. Även DA:s terapeut Maria Sten har åberopats som vittne, dels om vad DA ska ha berättat om sina upplevelser, dels om DA:s mående. Maria Sten har inte lämnat några konkreta uppgifter, även om hon på ett

mer övergripande plan uppgett att det DA berättat att hon varit med om är bland det värsta hon har hört som terapeut.

Gällande utredningen om DA:s beteende och mående har hon själv berättat att hon under perioder i livet mått mycket psykiskt dåligt, något som har bekräftats genom vad BA och AA berättat om sina iakttagelser. Under 2016 sökte DA professionell hjälp och kom i kontakt med Maria Sten, som hon sedan har fortsatt att träffa under ett stort antal tillfällen. DA har uppgett att hon först inte relaterade sitt mående till händelser i barndomen, men att hon med hjälp av terapi har kunnat bearbeta det som hänt. Maria Sten har uppgett att DA har genomgått ett stort arbete med sig själv men att mycket ännu återstår.

Det finns inte skäl att ifrågasätta uppgifterna om att DA har mått dåligt eller vilka tecken hon uppvisat på detta. Sofia Bidö har tillfrågats om det går att se tecken på att någon utsatts för sexuella övergrepp. Hon har redogjort för olika studier som visar på att det finns starka kopplingar mellan olika barndomstrauman och psykisk ohälsa senare i livet. Flera av de symptom hon beskrivit har nämnts i samband med DA:s mående. Sofia Bidö har emellertid också förklarat att inte går att dra slutsatsen att den som uppvisar vissa symptom måste ha blivit utsatta för övergrepp, utan att psykisk ohälsa är ett resultat av både arv och miljö. Det har framkommit att det funnits olika svårigheter i DA:s liv, bl.a. i familjerelationerna och i form av psykisk ohälsa i både den närmsta familjen och släkten. Utifrån utredningen i målet kan tingsrätten inte med säkerhet dra några slutsatser om vad som påverkat DA:s mående.

9.1.3.4. Alonso Urrutia Menares senare agerande

Som framgått ovan har Alonso Urrutia Menares i målet nekat till brott beträffande samtliga åtalpunkter rörande DA. Det har emellertid framkommit uppgifter om att han tidigare agerat på ett sätt som skulle indikera att han kan ha ändrat inställning. DA har berättat om ett samtal de hade någon gång 2015 eller 2016. Enligt DA sade Alonso Urrutia Menares att han hade mått dåligt och att det han hade gjort med henne när hon

var liten var för att han hade ett tomrum i sitt liv. Hon uppfattade detta som ett erkännande. Alonso Urrutia Menares har i förhör i tingsrätten vidgått att han och DA haft ett samtal, men att samtalet framförallt handlade om att reda ut vilka känslor de hade för varandra. Han tyckte att det var ett bra tillfälle att be henne om ursäkt för att det kan ha blivit för mycket kramar och att han kan ha varit för jobbig. I sammanhanget har han berättat att han tyckte mycket om DA, men att han kan ha gått över gränsen och att han hade tänkt på kramarna och om de varit intensiva. DA och Alonso Urrutia Menares har samstämmig uppgett att de inte har haft någon kontakt med varandra sedan någon gång under 2017.

Frågan är hur uppgifterna om samtalet ska bedömas. Tingsrätten avfärdar inte DA:s uppfattning att det var fråga om ett erkännande, men finner det mer osäkert vad det i så fall var Alonso Urrutia Menares erkände. Ett stort antal personer har hörts i målet om Alonso Urrutia Menares gränsöverskridande beteende, häftiga temperament och olämpliga skämt. Inte minst har hans sätt att vilja kramas ofta och för hårt kommit upp. Vittnen har berättat att de försökt tillrättavisa Alonso Urrutia Menares. Det går inte att utesluta att det var något av detta ursäkten till DA tog sikte på. Mot Alonso Urrutia Menares nekande kan det under inga förhållanden anses vara ett erkännande av de gärningar som han nu många år senare står åtalad för.

9.1.4. Samlad bedömning

När det kommer till bedömningen av tillförlitligheten av DA:s uppgifter påverkas den av att det gått mycket lång tid sedan merparten av de händelser som omfattas av åtalet ägde rum och att DA då endast var ett litet barn. Sofia Bidö och Rickard Sjöberg har, utifrån sina respektive expertisområden, fått besvara frågor om minnets funktion och tillförlitlighet. Båda vittnena framstår som kunniga. Utifrån deras redogörelser blir slutsatsen att området är mycket komplext och att det därmed är svårt att dra några generella slutsatser kring tillförlitligheten av minnen som ligger långt tillbaka i tiden generellt och minnen av händelser i barndomen i synnerhet. I målet har det även diskuterats hur minnen kan påverkas under terapi. Det är omöjligt för tingsrätten att bedöma om och i så fall i vilken

grad den terapi som DA genomgått har haft betydelse för minnesbilderna av händelserna med Alonso Urrutia Menares. Ytterligare en aspekt av detta är att det inte heller kan utslutas att DA:s minnesbilder har påverkats av andra målsäganden och vittnen som hon har pratat med om både sina och deras upplevelser av Alonso Urrutia Menares.

Utöver att det finns skäl att bedöma tillförlitligheten i DA:s uppgifter med försiktighet utifrån vad som anförts ovan innebär de vida tidsangivelserna i gärningsbeskrivningarna samt att flera åtalpunkter innehåller ospecificerat antal gärningspåståenden att det ställs höga krav på styrkan av den övriga bevisningen.

I sammanhanget måste också beaktas att DA diskuterat Alonso Urrutia Menares beteende med BA och vittnet AA i flera års tid. Under 2019 blev även CA inbegripen i dessa samtal. Därefter dröjde det ytterligare en tid innan de slutligen gjorde en polisanmälan. DA har gett uttryck för att hon ville få stopp på Alonso Urrutia Menares, även om hon själv inte har någon kontakt med honom idag.

9.1.4.1. Åtalpunkterna 1.1–4, 1.6–7 och 1.9–10

Den åberopade stödbevisningen avseende åtalpunkterna 1.1–4, 1.6–7 samt 1.9 är sammantaget svag och ger inte något otvetydigt stöd åt någon av de uppgifter DA lämnat om gärningarna. Eftersom hennes berättelse inte ensam kan läggas till grund för en fällande dom är det enligt tingsrätten därför inte ställt bortom rimligt tvivel att det har gått till på det sätt som åklagarna påstått.

Inte heller för gärningarna som omfattas av åtalpunkten 1.10 finns bevisning som ger direkt stöd för DA:s uppgifter. Här noterar emellertid tingsrätten att BA berättat om liknade händelser med Alonso Urrutia Menares. Vittnena AA och GA har också berättat om likartade upplevelser där Alonso Urrutia Menares fått dem att onanera åt honom. Den nära relation som DA, BA och AA har till varandra gör att liknande inslag i deras berättelser måste hanteras med försiktighet. GA har inte på samma sätt en nära koppling till DA. Det är emellertid viktigt att ha i åtanke att GA:s uppgifter innebär påståenden om att Alonso Urrutia Menares har begått brott, som vare sig har varit eller är föremål för

prövning. Tingsrätten kan därmed inte utan vidare lägga de uppgifterna till stöd för en fällande dom avseende nu relevanta gärningar. Tingsrätten anser sammantaget att det inte heller för denna åtalspunkt är ställt utom rimligt tvivel att det gått till på det sätt som åklagarna påstått.

9.1.4.2. *Åtalspunkten 1.5*

Åklagarna har påstått att Alonso Urrutia Menares gjort sig skyldig till försök till grov våldtäkt. Påståendet inbegriper att han skulle ha försökt genomföra ett vaginalt samlag med DA.

För att domstolen ska kunna döma för försök till ett brott krävs – förutom att försöket till brott är straffbelagt – *att* gärningsmannen haft uppsåt till att begå det fullbordade brottet, *att* gärningsmannen påbörjat utförandet av brottet, *att* brottet inte kommit till fullbordan och *att* det har förelagt fara för att brottet skulle fullbordats.

Ett försöksbrott kan vara antingen avslutat eller oavslutat. För det fall gärningsmannen har gjort allt som ankommer på honom för att ett fullbordat brott kommer till stånd, men brottet ändå inte fullbordas av någon anledning, är det fråga om ett avslutat försök. Vid ett oavslutat försök däremot återstår det momentet för gärningsmannen att genomföra för att brottet ska fullbordas.

Vid prövningen av gärningsmannens uppsåt till det fullbordade brottet, det s.k. över-skjutande uppsåtet, har det betydelse huruvida det är fråga om ett avslutat eller oavslutat försök. Vid avslutade försök prövas det överskjutande uppsåtet på samma sätt som vid ett fullbordat brott. Vid oavslutade försök tar prövningen av det överskjutande uppsåtet däremot sikte på huruvida gärningsmannen haft avsikt att genomföra de kvarstående handlingarna för att brottet ska fullbordas. Domstolen måste vid den uppsåtsprövningen kunna fastställa att det var brottets fullbordan som gärningsmannen avsåg att genomföra. Därutöver krävs det att gärningsmannens uppfattning om de kvarstående handlingarna innebär motsvarar ett brott. (NJA 2017 s. 531.)

För att ansvar enligt gärningsbeskrivningen ska vara aktuellt måste åklagaren bevisa att Alonso Urrutia Menares haft uppsåt till det fullbordade brottet. Eftersom det är fråga om ett oavslutat försök måste uppsåtet täcka att Alonso Urrutia Menares beslutat sig för att utföra de ytterligare handlingar som hade krävts för att genomföra ett vaginalt samlag med DA.

Utifrån gärningsbeskrivningen framgår att det återstod flera gärningsmoment för att en våldtäkt skulle fullbordas. Mot bakgrund av den utredning som har lagts fram i denna del är det inte ställt bortom rimligt tvivel att Alonso Urrutia Menares haft uppsåt att genomföra ett vaginalt samlag med DA. Åtalet ska därmed ogillas.

9.1.4.3. Åtalspunkten 1.8

Åklagaren har påstått att Alonso Urrutia Menares gjort sig skyldig till grovt sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning. Påstådd gärning är att han under ett övningskörningstillfälle med DA skulle ha tagit henne på hennes lår och smekt henne på hennes kön.

Sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning reglerades fram till den 1 juli 2018 i 6 kap. 3 § brottsbalken i dess dåvarande lydelse. Enligt bestämmelsen döms den som förmår en person att företa eller tåla sexuell handling genom att allvarligt missbruka att personen befinner sig i beroendeställning till gärningsmannen för sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning till fängelse i högst två år. Är brottet grovt, döms för grovt sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år.

För att straffbestämmelsen ska vara tillämplig förutsätts att personen som de sexuella handlingarna utförts mot har befunnit sig i en beroendeställning i förhållande till gärningsmannen. Med beroendeställning innebär att det ska finnas ett avhängighetsförhållande mellan gärningsmannen och den utsatte. Beroendeställningen kan vara av anställnings- eller lydnadsförhållande. Dessa förhållanden utmärks genom att den ene är

beroende utav beslut som den andre har möjlighet att fatta. Även icke-formella beroendeställningar såsom ekonomiska mellanhavanden kan utgöra en sådan beroendeställning som åsyftas i bestämmelsen. (Se NJA 2015 s. 536 med även däri angivna referenser.)

För att Alonso Urrutia Menares ska kunna dömas för sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning måste det därmed föreligga ett avhängighetsförhållande mellan Alonso Urrutia Menares och DA. Tingsrätten gör i denna del följande bedömning.

Utifrån vad åklagaren gjort gällande och vad DA själv berättat är det inte fråga om någon formell beroendeställning mellan Alonso Urrutia Menares och DA, dvs. DA har inte varit beroende utav några beslut som endast Alonso Urrutia Menares hade möjlighet att fatta. Mot bakgrund av att det varit helt frivilligt från DA:s sida att övningsköra med Alonso Urrutia Menares och att DA hade kunnat övningsköra med en körskola eller någon annan i hennes omgivning har det inte heller funnits någon beroendeställning utifrån ekonomiska mellanhavande eller liknande. Sammanfattningsvis är det därmed inte visat att DA befunnits sig i ett sådant avhängighetsförhållande till Alonso Urrutia Menares att det varit fråga om en sådan beroendeställning som krävs enligt dåvarande 6 kap. 3 § brottsbalken. Alonso Urrutia Menares kan därmed inte dömas för sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning.

Tingsrätten anser inte att det finns förutsättningar att pröva gärningspåståendet i förhållande till någon annan bestämmelse i 6 kap. brottsbalken, bl.a. med hänsyn till bestämmelser om preskription.

9.2. Åtalspunkterna 2.1–3 (Sekretess BA)**9.2.1. Yrkanden och inställning****Åtalspunkten 2.1 Grovt sexuellt utnyttjande av underårig**

(6 kap. 4 § första stycket, andra meningen, samt andra stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 april 2005)

Alonso Urrutia Menares har vid ett flertal tillfällen, överstigande tjugo gånger, förmått Sekretess BA att smeka hans könsorgan. Detta har skett genom att han har hållit i Sekretess BA:s hand och gjort rörelserna åt henne. Det har skett då han har stoppat hennes hand i hans byxficka och/eller förmått henne att röra honom ovanpå byxorna. Detta har vid flera av tillfällena skett i samband med att Alonso Urrutia Menares har tittat på pornografiskt material. Det hände mellan den 30 maj 2000 och den 29 maj 2011 i Järfälla, Järfälla kommun, med flera platser i landet.

Gärningarna ska bedömas som grova eftersom händelserna skett i ett led av systematiska övergrepp, under lång tid och av en närstående person. Vidare ska hänsyn tas till barnets låga ålder och tillvägagångssättet.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

I andra hand har åklagaren yrkat ansvar för *grovt sexuellt övergrepp mot barn*, under förutsättning att tingsrätten skulle bedöma att brottet har begåtts efter den 31 mars 2005.

Åtalspunkten 2.2 Grovt sexuellt utnyttjande av underårig

(6 kap. 4 § första stycket, andra meningen, samt andra stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 april 2005)

Alonso Urrutia Menares har vid ett stort antal tillfällen, överstigande tjugo gånger, haft sexuellt umgänge/ genomfört sexuella handlingar med Sekretess BA. Detta har skett genom att Alonso Urrutia Menares har utfört minst en av följande handlingar.

- *Smekt målsäganden Sekretess BA på låret och underlivet/ könet.*
- *Placerat Sekretess BA:s kön och/eller rumpa mot sitt eget kön och gnuggat/ gnidit dem mot varandra.*
- *Gnuggat/ gnidit Sekretess BA:s kön mot sitt lår.*
- *Gjort samlagsrörelser mot Sekretess BA:s kropp, företrädesvis hennes rumpa och kön.*

Vid flera tillfällen har mer än en av handlingarna ovan utförts under samma händelseförlopp.

Vid flera av ovanstående tillfällen har han även lagt sin hand på sitt kön och instruerat henne att smeka hans kön.

Målsäganden var vid händelserna ovan mellan 4 och 14 år gammal, vilket Alonso Urrutia Menares kände till. Det hände mellan den 30 maj 2000 och den 29 maj 2011 i Järfälla, Forsvik, samt andra platser i Sverige.

Gärningarna ska bedömas som grova eftersom händelserna skett i ett led av systematiska övergrepp, under lång tid och av en närstående person. Vidare ska hänsyn tas till barnets låga ålder och tillvägagångssättet.

Alonso Urrutia Menares begick gärningarna med uppsåt.

I andra hand har åklagaren yrkat ansvar för *grovt sexuellt övergrepp mot barn*, under förutsättning att tingsrätten skulle bedöma att brottet har begåtts efter den 31 mars 2005.

Åtalspunkten 2.3 **Grovt sexuellt övergrepp mot barn**
(6 kap. 6 § andra stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 2013)

Alonso Urrutia Menares har utfört samlagsliknande rörelser mot Sekretess BA:s kropp, företrädesvis hennes rumpa och kön, i olika positioner. Under delar av händelseförloppet har han lagt sig på henne eller hållit fast henne. Alonso Urrutia Menares har även tagit tag i målsäganden, hållit om henne och tryckt henne mot sig och sitt kön. Han har även under delar av händelseförloppet satt målsäganden i sitt knä och dragit henne över sitt kön, samtidigt som han har gjort samlagsrörelserna. Han har även tagit på målsägandens rumpa, underliv och bröst. Händelsen skedde med kläder på. Målsäganden var vid tillfället 14-15 år gammal, vilket Alonso Urrutia Menares kände till.

Det hände vid ett tillfälle någon gång mellan den 1 januari 2011 och den 31 december 2011 i Järfälla kommun.

Gärningen ska bedömas som grov eftersom händelsen skett i ett led av systematiska övergrepp, under lång tid och av en närstående person. Vidare ska hänsyn tas till tillvägagångssättet.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

I andra hand har åklagaren yrkat ansvar för *grovt sexuellt utnyttjande av person i beroendeställning*, under förutsättning att tingsrätten bedömer att brottet har begåtts efter den 29 maj 2011. Åklagaren har då även lagt till följande:

Sekretess BA har genom de övergrepp Alonso Urrutia Menares tidigare utsatt henne för och deras relation i övrigt befunnit sig i en beroendeställning till honom.

Gärningen ska bedömas som grov enligt omständigheterna angivna i huvudyrkandet, samt med hänsyn tagen till målsägandens låga ålder.

BA har biträtt åtalet och begärt skadestånd enligt följande.

Kränkningersättning avseende:

- Åtalspunkten 2.1; med 60 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 maj 2008 till dess full betalning sker.
- Åtalspunkten 2.2; med 60 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 29 maj 2011 till dess full betalning sker.
- Åtalspunkten 2.3; med 35 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 maj 2011 till dess full betalning sker.

Ersättning för sveda och värk med 30 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 maj 2011 till dess full betalning sker.

Ekonomisk skada med totalt 12 250 kr, vilket avser kostnader för terapi som BA genomgått.

Alonso Urrutia Menares har förnekat brott och bestritt skadeståndsskyldighet. Han har inte vitsordat något belopp som skäligt i och för sig.

9.2.2. Generellt om gärningarna

Åklagarna har ändrat sin talan rörande gärningar mot BA under pågående huvudförhandling. Bakgrunden till detta var att det under åklagarnas förhör med BA i tingsrätten kom fram nya uppgifter som inte tidigare varit kända i utredningen. Förhöret avbröts och förundersökningen rörande BA fick återupptas. Därefter valde åklagarna att lägga ner en tidigare åtalspunkt (på 2.2 i stämningsansökan) och åtala för nya gärningar (ny på 2.2, vilken återgetts ovan). BA hördes därefter på nytt i tingsrätten. Enligt åklagarna var

skälet till de relativt omfattande ändringarna av talan att BA endast hade hörts en gång under den ursprungliga förundersökningen och att det visade sig vara otillräckligt.

Åtalspunkterna 2.1 och 2.2 rör i båda fallen flertalet (obestämt, men i båda fallen överstigande tjugo) gärningar under ett tidsspänn om elva år. Under den aktuella perioden var BA mellan fyra och fjorton år gammal. Åtalspunkten 2.3 rör en enskild händelse då BA var 14–15 år gammal. Sammantaget avser åtalet gärningar som ska ha inträffat för ca. 10–20 år sedan.

Såsom gärningspåståendena i åtalspunkten 2.2 är uppbyggda konstaterar tingsrätten att det ger utrymme för ett stort antal potentiella kombinationer av handlingar. Det innebär i sin tur vissa svårigheter i prövningen av om åklagarna har bevisat allt det som påstås. De flexibla gärningspåståendena torde även innebära svårigheter för den tilltalade att bemöta det som läggs honom till last eller att föra motbevisning. Under alla förhållanden påverkar det vilka krav som måste ställas på åklagarnas bevisning i övrigt.

9.2.3. Bevisningen

BA och Alonso Urrutia Menares har hörts, se sekretessbelagd domsbilaga 1 s. 15–24.

På begäran av åklagarna och BA har Carina Backvall, Sekretess BC och Roxana Rios Espinoza hörts som vittnen. Som angetts i avsnitt 9.1.3 (åtalspunkten 1) har även andra vittnesmål (som åklagarna åberopat till styrkande av modus) ingått i tingsrättens bedömning av nu aktuella åtalspunkter och i det nedanstående kommer det därför att ske hänvisningar även till andra vittnen än de här omnämnda.

9.2.3.1. *BA:s berättelse*

Tingsrätten börjar med att gå igenom trovärdigheten i BA:s utsaga.

Som framgått ovan fick det första förhört med BA avbrytas för att efter en tid in i huvudförhandlingen återupptas. Sammanlagt har det rört sig om relativt långa förhör varunder

BA har berättat både om de händelseförlopp som ligger till grund för åtalade gärningar och om olika personer och relationer som på olika sätt haft anknytning till målet. Hon har bemödat sig om att beskriva händelserna detaljrikt. Exempel på detta är att hon satt de olika händelserna i samband med vilka kläder hon bar eller vilken frisyr hon hade en viss tidsperiod samt att hon har kunnat uppge om något skett med vänster eller höger hand. Sammantaget förstärker detta intrycket av att det hon berättar är självupplevt. BA har inte berättat om samtliga händelser som omfattas av åtalpunkterna 2.1 och 2.2, men hon har relativt detaljerat redogjort för flera enskilda tillfällen. Hennes redogörelse över händelsen som omfattas av åtalpunkten 2.3 har framstått som tydligast och där har hon även kunnat redogöra för vad som hände innan och efter det som täcks av själva gärningspåståendet. Eftersom hon var lite äldre vid den händelsen än de övriga framstår det som naturligt att hennes minnesbilder därifrån är tydligare. Hennes redogörelser har på det hela taget varit sakliga och till synes fria från överdrifter. Hon har sagt till om hon har varit osäker. Hon har även påtalat felaktigheter i åklagarens ursprungliga åtalpunkt 2.2, vilket utifrån hennes uppgifter fick till följd att den åtalpunkten lades ner. Med andra ord har det inte framkommit något som tyder på att BA skulle vilja lämna direkt felaktiga uppgifter. I beskrivningen av vissa moment i de sexuella handlingarna har BA gjort egna tolkningar av händelser utifrån vad hon som vuxen förstått och kunnat dra för slutsatser, men det är inget hon på något sätt försökt undanhålla utan tvärtom uppgett när det kan ha varit på det sättet.

BA har på liknande sätt som DA berättat att hon kände sig speciell och utvald av Alonso Urrutia Menares och att hon trodde att det bara var henne han gjorde sådant med. Hon kopplade det emellertid också till känslor av obehag, skam och rädsla, vilket gjorde att hon som liten inte berättade det för någon i omgivningen.

En bedömning av BA:s berättelse utifrån de kriterier som fastslagits i praxis blir att hon framstår som trovärdig i det hon berättat att hon varit med om. Vad gäller tillförlitligheten, se vidare nedan.

Som redovisats ovan är det åklagaren som ska bevisa samtliga omständigheter som krävs för att den tilltalade ska fällas för brott. Här kan till en början konstateras att BA i förhören inför tingsrätten uppgett att det rör sig om *sammanlagt* 20 tillfällen för de gärningar som omfattas av åtalpunkterna 2.1 och 2.2. Utifrån BA:s berättelse är det alltså inte fråga om 20 gånger i varje åtalpunkt, så som åklagarna har påstått. Gärningarna ska vidare enligt gärningspåståendena ha ägt rum i Järfälla, Forsvik och andra platser i Sverige. BA har emellertid inte nämnt några andra platser än Järfälla. På denna punkt har det inte heller lagts fram någon annan utredning som visar att några av gärningarna ägt rum på andra platser än de BA uppgett.

9.2.3.2. *Alonso Urrutia Menares berättelse*

Hörd över åtalpunkterna 2.1–2 har Alonso Urrutia Menares i mer generella ordalag berättat om hur han brukade vara med BA (och med andra barn) när de var små och hur han tagit på dem, bl.a. hur de har suttit i hans knä och vart han har rört henne. Vad gäller åtalpunkten 2.3 har han bekräftat att BA hjälpte honom att montera möbler och i den delen anser tingsrätten att vissa av hans förklaringar till hur detta skulle ha gått till framstår som mer eller mindre osannolika.

9.2.3.3. *Övrig bevisning*

Utifrån den bevisning som lagts fram utöver parternas berättelser kan följande noteras. BA berättade inte för någon närstående om övergreppen när hon var barn. Som angetts ovan framstår anledningen till att hon inte tordes berätta för någon som trovärdig och rimlig, i synnerhet i ljuset av vad Sofia Bidö har berättat om barns agerande och reaktioner vid sexuella övergrepp.

Tingsrätten har uppfattat det som att BA inte heller i vuxen ålder berättat för någon om detaljer från övergreppen. Vittnet Sekretess BC har uppgett att BA under hösten 2017 berättade att Alonso Urrutia Menares hade utsatt henne och några av hennes närstående för sexuella övergrepp, men att de inte har pratat om det i detalj. Förutom att det rör sig

om något BC fått höra om långt i efterhand, synes det ha skett först efter det att BA pratat med bl.a. DA och AA, se vidare nedan.

Roxanna Rios Espinoza har uppgett att BA i åldern 13–15 år vid ett tillfälle berättade att hon hade blivit utnyttjad av Alonso Urrutia Menares. BA berättade om en händelse i/vid en soffa och att Alonso Urrutia Menares hade rört henne på rumpan. Enligt vittnet har hon och BA stöttat varandra genom åren, men de har aldrig pratat mer specifikt om vad som hänt mellan BA och Alonso Urrutia Menares. Vittnesmålet ger visst stöd åt BA:s uppgifter och det är dessutom något BA berättat om i tiden då brotten enligt åtalet har begåtts, vilket är en omständighet som ofta kan anses höja dess bevisvärde. Det är emellertid omöjligt att knyta uppgifterna till en händelse som omfattas av åtalet och därmed utesluta att det istället rört något som inte omfattas av åtalet (exempelvis en i målet omtalad händelse – ”byxincidenten”).

Psykoterapeuten Carina Backvall har hörts om vad BA tagit upp i terapisamtal. Enligt Carina Backvall har de emellertid inte kunnat närma sig exakt vad som hänt och terapin har huvudsakligen gått ut på att försöka få BA att må lite bättre och få en fungerande vardag.

Frågan är om det genom den i övrigt åberopade bevisningen, dvs. vittnen som inte åberopats specifikt till stöd för aktuella åtalpunkter utan generellt för påstått modus operandi, framkommit uppgifter som ger stöd åt BA:s berättelse. Här kan följande noteras. Vittnet Sekretess IB (IB) har fått frågor om händelser med anknytning till vad som påstås i åtalpunkten 2.1, bl.a. BA:s uppgifter om att Alonso Urrutia Menares har visat henne pornografiskt material på datorn. IB har inte bekräftat BA:s uppgifter utan har tvärtom uppgett att hon aldrig sett nakna kvinnor på Alonso Urrutia Menares dator. IB har inte heller kunnat påminna sig att BA skulle ha gjort saker ensam med Alonso Urrutia Menares eller suttit vid datorn med honom. Ingen av de vittnen som var vuxna under den aktuella tidsperioden och som har tillfrågats om saken har gett uttryck för att de reagerade på något i relationen mellan Alonso Urrutia Menares och BA. Vittnena JD och DB/BB

har tillfrågats om vad BA berättat om Alonso Urrutia Menares för dem, men båda har i första hand refererat till den s.k. ”byxincidenten” (som inte är del av åtalet) och inte vidkänts att BA skulle ha sagt något mer.

Det har även lagts fram bevisning om BA:s mående. Carina Backvall har berättat att BA initialt uppvisade symptom som kan förekomma om man har blivit utsatt för ett trauma. De uppgifter som lämnats i målet rör emellertid huvudsakligen BA:s mående i vuxen ålder. Det går inte att utesluta att händelser från barndomen har påverkat hennes mående negativt, men det går heller inte för tingsrätten att veta om det finns andra faktorer som orsakat eller bidragit till detta.

9.2.4. Samlad bedömning

Vad gäller bedömningen av tillförlitligheten i BA:s uppgifter har tingsrätten beaktat följande.

BA har uppgett att hon inte hade berättat några detaljer för någon innan hon förhördes av polisen, men att fler och fler detaljer kommit upp efter det första förhöret och ju mer hon tänkt på det desto fler detaljer har hon kunnat se. Parterna har argumenterat utförligt i frågan om tillförlitligheten av minnen och i detta sammanhang beaktar tingsrätten följande. Utifrån vad Sofia Bidö berättat förefaller i och för sig inte BA:s beskrivning av hur minnesbilder framträtt successivt vara en ovanlig reaktion, utifrån att minnet kan fungera associativt. Samtidigt har Rickard Sjöberg pratat om vilken försiktighet som är påkallad kring minnen som kommer upp långt i efterhand. I synnerhet har tingsrätten uppfattat att försiktighet måste tillämpas kring barns minnen/minnen från barndomen.

En annan omständighet som påverkar bedömningen av tillförlitligheten är densamma som i förhållande till DA, dvs. att hon i vart fall med DA och AA (men även i viss mån med CA) långt innan polisanmälan har pratat om Alonso Urrutia Menares och vad han har gjort. Det finns vissa likheter i deras uppgifter, som visserligen kan tolkas på olika sätt, men som också innebär att det finns anledning att bedöma dem med försiktighet.

På samma sätt som kunnat konstateras beträffande åtalpunkten 1.10 och DA finns det likheter i målsägandenas berättelser om att Alonso Urrutia Menares förmått dem att onanera åt honom. Det tillvägagångssätt som beskrivits påminner starkt om varandra och även med vad AA och GA berättat. Tingsrätten gör samma bedömning av bevisvärdet av dessa uppgifter som i åtalpunkten 1.10, dvs. det kan inte tillmätas någon avgörande betydelse för åtalet.

Kravet på styrkan av åklagarnas bevisning – utöver målsägandens berättelse – är lika högt ställda i detta avseende som för åtalet rörande DA. Även här är bedömningen av tillförlitligheten av målsägandens utsaga svår att göra. Det är vidare fråga om gärningsbeskrivningar med vida tidsangivelser och i två av åtalpunkterna rör det sig dessutom om obestämt antal gärningar. Därtill ska beaktas vad som ovan redovisats om konstruktionen av gärningsbeskrivningen för åtalpunkten 2.2.

Med hänsyn till de höga beviskrav som ställs i brottmål anser tingsrätten sammantaget att det inte är ställt bortom rimligt tvivel att det gått till på det sätt som åklagarna påstått i åtalpunkterna 2.1–3. Åtalet ska därmed ogillas i dessa punkter.

9.3. Åtalspunkterna 3.1–7 (Sekretess CA)**9.3.1. Yrkanden och inställning****Åtalspunkten 3.1 Sexuellt övergrepp mot barn**

(6 kap. 6 § första stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 2013)

Alonso Urrutia Menares har i samband med att Sekretess CA har suttit i hans knä tagit på hennes underliv. Det har inte endast varit en kortvarig beröring. Målsäganden var vid tillfället mellan sex och nio år gammal, vilket Alonso Urrutia Menares kände till. Det hände någon gång mellan den 30 maj 2008 och den 30 juni 2010 i Järfälla, Järfälla kommun.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkten 3.2 Sexuellt övergrepp mot barn

(6 kap. 6 § första stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 2013 och den 1 juli 2018)

Alonso Urrutia Menares har utöver ovanstående händelse, vid ett flertal tillfällen, överstigande tio gånger, smekt Sekretess CA på låren och underlivet när hon haft kläder på sig. Målsäganden har vid dessa tillfällen varit mellan sex och fjorton år gammal, vilket Alonso kände till. Det hände mellan den 30 maj 2008 och den 29 maj 2017 i Järfälla m.fl. platser, Stockholms län.

Alonso Urrutia Menares begick gärningarna med uppsåt.

Åtalspunkten 3.3 Sexuellt ofredande

(6 kap. 10 § första stycket brottsbalken)

Alonso Urrutia Menares har smekt Sekretess CA:s lår och ben. Målsäganden var vid tillfället mellan sex och nio år gammal, vilket Alonso Urrutia Menares kände till. Det hände någon gång mellan den 30 maj 2011 och den 30 maj 2013 i Hägersten, Stockholms stad.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkten 3.4 Sexuellt ofredande

(6 kap. 10 § första och andra stycket brottsbalken)

Alonso Urrutia Menares vid ett flertal tillfällen, minst 10 gånger, i samband med att han kramat Sekretess CA, tagit henne på rumpan, låret och könet. Vid flera av dessas tillfällen har han även tryckt sin kropp mot hennes och hon har då känt hans kön. Målsäganden var vid tillfället mellan sju och femton år gammal, vilket Alonso Urrutia Menares kände till. Handlandet har skett på ett sätt som varit ägnat att kränka Sekretess CA:s sexuella integritet. Det hände mellan den 30 maj

2007 och den 31 december 2017 på Nynäshamns Havsbad, Järfälla m.fl. platser i Stockholms län, samt i Karlsborg, Sverige.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkten 3.5 **Sexuellt ofredande**
(6 kap. 10 § första stycket brottsbalken)

Alonso Urrutia Menares har vid två tillfällen kittlat och nypt Sekretess CA i bröstet. Målsäganden var vid tillfällena mellan åtta och tio år gammal, vilket Alonso Urrutia Menares kände till. Det hände någon gång mellan den 30 maj 2010 och den 30 maj 2013 i Järfälla, Järfälla kommun.

Alonso Urrutia Menares begick gärningarna med uppsåt.

Åtalspunkten 3.6 **Sexuellt ofredande**
(6 kap. 10 § första stycket brottsbalken)

Alonso Urrutia Menares har under en fotografering berört Sekretess CA:s rumpa. Målsäganden var vid tillfället tio år gammal, vilket Alonso Urrutia Menares kände till. Det hände någon gång mellan den 30 maj 2012 och den 31 augusti 2012 i Forsvik.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkten 3.7 **Sexuellt ofredande**
(6 kap. 10 § andra stycket brottsbalken)

Alonso Urrutia Menares har i samband med en kram lyft upp Sekretess CA, tryckt henne mot sin kropp, gnidit hennes kön mot sitt erigerade kön och smekt henne på rumpan. Målsäganden var vid tillfället 16 år gammal. Handlandet har kunnat förväntas kränka Sekretess CA:s sexuella integritet. Det hände någon gång mellan den 1 januari 2019 och den 31 mars 2019 i Hägersten, Stockholms stad.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

CA har biträtt åtalet och begärt skadestånd enligt följande.

Kränkningssersättning avseende:

- Åtalspunkten 3.1; med 25 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 juni 2010 till dess full betalning sker.

- Åtalspunkten 3.2; med 50 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 29 maj 2017 till dess full betalning sker.
- Åtalspunkten 3.3; med 5 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 maj 2013 till dess full betalning sker.
- Åtalspunkten 3.4; med 50 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 31 december 2017 till dess full betalning sker.
- Åtalspunkten 3.5; med 10 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 maj 2013 till dess full betalning sker.
- Åtalspunkten 3.6; med 5 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 31 augusti 2012 till dess full betalning sker.
- Åtalspunkten 3.7; med 10 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 31 mars 2019 till dess full betalning sker.

Ersättning för sveda och värk i form av fysiskt och psykiskt lidande med 30 000 kr jämte ränta från den 31 mars 2019 till dess full betalning sker.

Alonso Urrutia Menares har förnekat brott och bestritt skadeståndsskyldighet. Han har inte vitsordat något belopp som skäligt i och för sig.

9.3.2. Generellt om gärningarna

För åtalspunkterna 3.1–7 har tidsperioden angetts till 30 maj 2007–31 mars 2019. Vid de första gärningstillfällena var CA därmed endast fem år gammal. Den gärning som ligger närmast i tiden inträffade i början av år 2019, då CA var 16 år gammal. Tre av åtalspunkterna rör gärningar vid fler än ett tillfälle medan övriga rör enskilda händelser.

9.3.3. Bevisningen

CA och Alonso Urrutia Menares har hörts, se sekretessbelagd domsbilaga 1 s. 25–31.

På begäran av åklagaren och CA har Maria Teymur hörts som vittne. På samma sätt som för de ovanstående åtalspunkterna 1 och 2 har tingsrätten i de fall det tydligt framgått att något vittne, som inte åberopats specifikt för aktuella åtalspunkter, lämnat uppgifter som har betydelse för dessa vägt in detta i bedömningen. I nedanstående avsnitt kan det därmed refereras till fler vittnen än de som här omnämnts.

Åklagarna och CA har åberopat journalanteckningar.

9.3.3.1. CA:s berättelse

Utgångspunkten för bedömningen är CA:s berättelse och tingsrätten börjar därför med att gå igenom vad som utmärker hennes utsaga.

CA har trots sin unga ålder lämnat en berättelse som ger intryck av att hon är mogen och ansvarstagande i förhållande till personer i sin omgivning. Liksom DA och BA har CA i vissa åtalspunkter redogjort för detaljer, exempelvis vilken typ av kläder hon burit vid en viss händelse. Tydligheten och omfattningen av detaljer i hennes berättelse har emellertid skiljt sig relativt mycket åt mellan åtalspunkterna. Bitvis har uppgifterna varit otydliga, möjligen för att CA har haft svårt att sätta in händelserna i större sammanhang. Det innebär i sin tur att det inte varit möjligt att närmare utreda tidpunkter för påstådda brott. CA har även tillstått att vissa minnen har klumpat ihop sig, vilket med hänsyn till den tid som förflutit och att hon i vissa fall var mycket ung inte framstår som konstigt i sig.

CA:s berättelse har varit nyanserad på så sätt att den också innehållit positiva tankar och känslor kring Alonso Urrutia Menares. Det har framgått att hon har haft en tudelad syn på deras relation – innebärande att hon som barn kunde tycka att han var rolig men att hon också kunde uppleva honom som gränsöverskridande och olämplig i sitt agerande. Hon har även berättat om sina reflektioner kring hans agerande och att hon under senare år har kommit att fundera mycket över hans beteende och då kommit till insikt om att det var fel.

I huvudsak anser tingsrätten att CA:s berättelse är trovärdig. På några punkter har det emellertid under förhöret med CA inte tydligt framgått vad hon menar har hänt och hur detta i sin tur förhåller sig till gärningsbeskrivningarna och påstådda brott. Detta kommenteras närmare för respektive åtalspunkt nedan.

Åtalspunkterna 3.1 och 3.3: Det rör sig om två enskilda gärningar då CA var mellan sex och nio år gammal. CA har inte kunnat precisera händelserna närmare i tiden eller sätta dem i någon kontext. Utifrån den tid som förflutit samt att hon var relativt liten finns det rimliga förklaringar till vissa otydligheter. Vad gäller åtalspunkt 3.1 har hon dock även uppgett att hon är ”nästan säker” på att det var hemma hos Alonso Urrutia Menares. Det innebär att det sammantaget finns ett inte helt obetydligt inslag av osäkerhet kring hennes uppgifter. En förklaring till detta kan vara att hon menar att hon kände igen känslan, vilket tingsrätten uppfattar som att det hon beskrivit skulle ha kunnat vara från något annat tillfälle. Bristerna förtar inte nödvändigtvis hennes trovärdighet, men ställer höga krav på att uppgifterna får stöd av annan bevisning.

Åtalspunkterna 3.2 och 3.4: I båda fallen omfattar åtalet ospecificerat antal gärningar. CA har berättat i relativt allmänna ordalag och har inte i någon av åtalspunkterna redogjort för någon enskild händelse, inte ens den eller de händelser som utifrån tidsangivelserna i åtalet ska ha inträffat när hon var lite äldre. Vad gäller de kramar som beskrivits under åtalspunkten 3.4 har CA bl.a. uppgett att hon kunde känna att Alonso Urrutia Menares kön var hårt, men att hon inte tänkte på det då, utan att det var något hon kom på i ungefär trettonårsåldern. Gärningspåståendet innebär visserligen endast att CA skulle ha känt Alonso Urrutia Menares kön – dvs. inte om det var erigerat eller inte – i samband med kramarna, men det går inte att helt bortse från otydligheten i CA:s uppgifter så till vida om det hon berättat är något hon med säkerhet minns från en händelse eller om det rör sig om slutsatser hon dragit senare.

Åtalspunkten 3.5: Tingsrätten anser att CA:s berättelse på vissa avgörande punkter inte överensstämmer med gärningsbeskrivningen. CA har berättat att Alonso Urrutia Menares

hade sina händer *i området omkring* bröstet, vilket inte är det samma som att han skulle ha kittlat henne på bröstet, som påstås i gärningsbeskrivningen. Hon har vidare uppgett att hon *”kände det som nypningar i bröstet, eller det gjorde i alla fall ont, men det kan ha varit för att bröstet ömmade”*. Utifrån CA:s berättelse är det enligt tingsrätten uppfattning inte klart om ens hon uppfattade det som att Alonso Urrutia Menares nypte henne i bröstet.

Åtalspunkten 3.6: CA:s berättelse är påfallande otydlig i förhållande till påstått brott. Det rör sig om en händelse för nära nio år sedan och CA beskriver det som en kortvarig beröring på ena skinkan i samband med en fotografering.

Åtalspunkten 3.7: Det rör en gärning som ligger relativt nära i tiden, men trots det har det genom utredningen inte gått att precisera den mer än till en tremånadersperiod. Utifrån CA:s berättelse är det till att börja med något svårt att förstå hur kramen initierades, utifrån att hon satt i en soffa och därifrån *”kan ha”* blivit upplyft. I gärningsbeskrivningen anges att Alonso Urrutia Menares ska ha gnidit CA:s kön mot sitt erigerade kön. CA:s egen berättelse innehåller emellertid inga andra uppgifter än att han lyfte upp henne och sedan lät hennes kropp glida utmed hans och att hon då kunde känna att hans kön var hårt, dvs. inget som tingsrätten anser stämmer överens med påstått *”gnidande”*. Även om tingsrätten anser att det finns vissa otydligheter är de inte sådana att de helt förtar trovärdigheten av CA:s berättelse på denna punkt.

9.3.3.2. *Alonso Urrutia Menares berättelse*

Alonso Urrutia Menares har vidgått vissa omständigheter, såsom: *att* CA som liten har suttit i hans knä; *att* han kan ha strukit eller klappat på hennes ben flera gånger; och *att* han alltid kramade CA när de träffades. Han har inte heller förnekat: *att* han kan ha kommit åt hennes underliv; *att* han kan ha kommit åt hennes rumpa eller höfter i samband med en kram; eller *att* han lyft upp och tryckt CA:s kropp mot sin i den kram som omfattas av åtalspunkten 3.7. Han har emellertid förnekat att han avsiktligt skulle ha rört CA:s underliv och att han vid något av dessa tillfällen skulle haft stånd.

9.3.3.3. Övrig bevisning

CA har uppgett att hon under uppväxten inte berättade för någon i omgivningen om de gärningar som nu är föremål för åtal. Skälen till att hon inte berättade har inte närmare utretts, men det går inte att utesluta att det kan ha varit utifrån vad Sofia Bidö berättat om hur barn kan reagera och med hänsyn till lojalitetskonflikter. I CA:s fall noterar dock tingsrätten att i vart fall hennes pappa verkar ha varit mån om att skydda och stå upp för henne och har inte gett uttryck för att han skulle ha misstrott henne. I någon mån framstår hennes situation i det avseendet något annorlunda än t.ex. den DA och BA beskrivit.

Vittnet Maria Teymur har uppgett att i februari 2019 berättade CA att Alonso Urrutia Menares hade tafsat på henne. CA berättade detta dagen efter att det senast hade inträffat och Maria Teymur uppfattade henne som väldigt ledsen.

Ingen i CA:s närmaste omgivning har på direkta frågor uppgett att de har sett eller reagerat på några andra beröringar än kramar mellan CA och Alonso Urrutia Menares. Av förhören har framgått att CA:s föräldrar under uppväxten vakade över henne och att hon därmed sällan var ensam med Alonso Urrutia Menares, eftersom de var oroad över dennes häftiga temperament. Sekretess HB (HB) har uppgett att han reagerade på hur Alonso Urrutia Menares kramades, men har samtidigt sagt att denne kramades på samma sätt med alla och har inte berättat något som har direkt betydelse för CA:s berättelse.

CA har berättat om perioder av dåligt mående under uppväxten och detta har även bekräftas av åberopade journalanteckningar och vittnesuppgifter. Av dessa framgår även att hon i samtal med BUP 2018 pratade om sexuella övergrepp i femårsåldern.

9.3.4. Samlad bedömning

På motsvarande sätt som för åtalspunkterna 1–2 ovan finns det omständigheter som påverkar bedömningen av CA:s tillförlitlighet. Den första är att flertalet händelser ligger förhållandevis långt tillbaka i tiden och att CA dessutom var ett litet barn. Även här gör

sig alltså frågan om tillförlitligheten i minnesbilder påmind. Den andra omständigheten att beakta är CA:s kontakter och diskussioner med bl.a. DA och BA, men även samtalen hon haft med HA. Avslutningsvis är flertalet gärningspåståenden oprecisa vad gäller tidpunkter och antalet gärningar. Kravet på stödbevisning måste sammantaget ställas högt.

9.3.4.1. Åtalspunkterna 3.1–3

Det finns ingen bevisning i form av vittnesiakttagelser. CA har inte heller under de aktuella tidsperioderna berättat för någon i sin omgivning om det hon upplevt. Som redovisats ovan anser tingsrätten att det inte finns någon indirekt bevisning i form av ett modus operandi. Uppgifter från andra målsäganden eller vittnen som påminner om det som CA berättat (exempelvis då hon har suttit i Alonso Urrutia Menares knä) får, på samma sätt som anförts i tidigare åtalspunkter, enligt tingsrätten ett mycket lågt bevisvärde. Den bevisning som har lagts fram är därmed sammantaget inte tillräcklig för att det ska vara ställ bortom rimligt tvivel att det gått till på det sätt som åklagarna har påstått. Åtalet ska i dessa punkter ogillas.

9.3.4.2. Åtalspunkten 3.4

Att Alonso Urrutia Menares vid upprepade gånger har kramat CA är ostridigt. Frågan är om det har gått till på det sätt som påstås i gärningsbeskrivningen. Innan tingsrätten redovisar sin bedömning i den delen måste frågan om Alonso Urrutia Menares kramar beröras på ett mer generellt plan.

Kramarna är något som tagits upp många gånger under huvudförhandlingen. I princip samtliga personer som har kunnat ha någon uppfattning har uppgett att Alonso Urrutia Menares genomgående kramades ofta och på ett utmärkande sätt. Vittnen har spekulerat i om det varit kulturellt (dvs. sydamerikanskt/chilenskt) betingat eller en del av hans personlighet. Alonso Urrutia Menares har vidgått att han har varit ”kramig” och att han även har förstått – efter omgivningens tillsägelser – att hans kramar inte har uppskattats av alla. Flera av målsäganden har uppgett att Alonso Urrutia Menares även mer eller

mindre regelmässigt skulle haft stånd när han kramade dem. Såsom tingsrätten har uppfattat det skedde emellertid kramarna oftast i samband med att man vid besök hälsade eller tog farväl och att Alonso Urrutia Menares då kramade både vuxna och barn. Utifrån den kontexten framstår det i vart fall som något märkligt att ingen av de vuxna skulle ha reagerat på att Alonso Urrutia Menares hade stånd.

Vad sedan gäller specifikt åtalpunkten 3.4 utgörs bevisningen av CA:s berättelse. Som konstaterats ovan har hon endast beskrivit kramarna generellt utan att gå in på någon specifik händelse, vilket tingsrätten anser är en brist i bevishänseende. CA:s föräldrar har inte iakttagit något som varit särskilt avvikande i Alonso Urrutia Menares kramar med CA, dvs. utöver att han generellt kramades speciellt eller kanske överdrivet. Den stödbevisning som finns är vad andra målsäganden har berättat om sina egna upplevelser av kramar med Alonso Urrutia Menares, vilket i vart fall förefaller ha ägt rum vid andra tillfällen än de som omfattas av åtalet för CA. Tingsrätten gör samma överväganden som redovisats ovan om bevisvärdet av övriga målsägandens uppgifter. Utifrån de krav som ställs på bevisningen anser tingsrätten att det inte är bevisat att det gått till såsom åklagarna har påstått.

9.3.4.3. Åtalpunkten 3.5

Som angetts under avsnitt 9.3.3.1 ovan ger inte målsägandens berättelse stöd för att det gått till på det sätt åklagarna påstått. Det CA berättat om kan inte anses vara en brottslig gärning. Åtalet ska därför ogillas i denna punkt.

9.3.4.4. Åtalpunkten 3.6

Som framgått i avsnitt 9.3.3.1 anser tingsrätten att CA:s uppgifter om händelsen är otydliga. Därtill konstateras att vare sig HA eller JD, som enligt CA var närvarande, har kunnat bekräfta CA:s uppgifter. Det går inte heller att bortse från att det kan ha varit fråga om en oavsiktlig beröring. Utan något övrig utredning ska åtalet i denna punkt ogillas.

9.3.4.5. Åtalspunkten 3.7

Alonso Urrutia Menares har vidgått att de har kramades och han även lyfte upp CA.

Som framgått av avsnitt 9.3.3.1 anser tingsrätten att CA:s uppgifter inte ger stöd för påståendet att Alonso Urrutia Menares skulle ha *gnidit* CA:s kön mot sitt.

Vad sedan gäller påståendet att Alonso Urrutia Menares smekt CA:s rumpa anser tingsrätten att uppgiften får visst stöd av Maria Teymurs vittnesmål. CA har i tillsynes tidsmässig nära anslutning till händelsen berättat för vittnet att Alonso Urrutia Menares tafsat på henne och om ett slag på rumpan. Ett slag är visserligen inte det samma som en smekning, men det är svårt att dra några definitiva slutsatser baserat på ordval. Tingsrätten anser att det finns stöd för att det skett en beröring/smekning på rumpan. Däremot kan inte HA:s uppgifter med tillräckligt mått av säkerhet kopplas till den för åtalet aktuella kramen. Påståendet att Alonso Urrutia Menares skulle haft ett erigerat kön får inte stöd av någon annan bevisning är CA:s berättelse, vilket inte är tillräckligt. Tingsrätten finner sammantaget att det är utrett att det varit fråga om en kram då Alonso Urrutia Menares lyft upp CA och att han även berört/smekat hennes rumpa i samband därmed.

För att det ska vara fråga om en brottslig gärning i form av sexuellt ofredande krävs att det rört sig om en beröring som har en sexuell inriktning i den meningen att det är fråga om att söka reta eller tillfredsställa gärningsmannens sexualdrift. Handlingen ska ha en klar och för en vuxen person otvetydig sexuell prägel. För att det ska vara fråga om sexuellt ofredande måste handlandet haft en klart sexuell innebörd. (Se NJA 2018 s. 443.) Tingsrätten anser inte att en kram mellan två personer, som dessutom har en relativt närstående relation, utan vidare är att anse som en sexuell handling. Den bedömningen påverkas inte av att målsäganden lyfts upp genom kramen. Utredningen utvisar inte om det varit fråga om en längre eller mer kortvarig beröring av CA:s rumpa, vilket skulle kunna ha betydelse för bedömningen av om handlingen kan anses ha en sexuell prägel. Utifrån det sammanhang beröringen skedde i anser tingsrätten att det inte framgår att det

varit en sexuell handling som ska betecknas som brottslig. Åtalet ska därmed ogillas även på den punkten.

9.4. Åtalspunkterna 4.1–5 (Sekretess HA)**9.4.1. Yrkanden och inställning****Åtalspunkten 4.1 Sexuellt ofredande***(6 kap. 10 § första stycket brottsbalken)*

Alonso Urrutia Menares har i samband med att han hjälpt Sekretess HA att göra volter hållit tag i Sekretess HA:s kropp och gnidit henne kropp mot sin kropp och sin erigerade penis. Målsäganden var vid tillfällena mellan sex och åtta år gammal, vilket Alonso Urrutia Menares kände till. Det hände vid ett flertal tillfällen mellan den 1 september 2012 och den 31 december 2014 på Hägersten, m.fl. platser, Stockholms stad.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkten 4.2 Sexuellt ofredande*(6 kap. 10 § första stycket brottsbalken)*

Alonso Urrutia Menares har gnidit sina tår mot Sekretess HA:s underliv när hon hade kläder på sig. Målsäganden var vid tillfället mellan sex och sju år gammal, vilket Alonso Urrutia Menares kände till. Det hände vid ett flertal tillfällen mellan den 1 september 2012 och den 30 september 2014 i Hägersten, m.fl. platser, Stockholms stad.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkten 4.3 Sexuellt ofredande*(6 kap. 10 § första stycket brottsbalken)*

Alonso Urrutia Menares har pussat Sekretess HA på munnen och slagit/tagit henne på rumpen. Målsäganden var vid tillfället åtta till tio år gammal, vilket Alonso Urrutia Menares kände till. Det hände vid ett tillfälle mellan den 1 december 2014 och den 31 december 2016 i Järfälla, Järfälla kommun.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkten 4.4 Sexuellt ofredande*(6 kap. 10 § första stycket brottsbalken)*

Alonso Urrutia Menares har vid upprepade tillfällen kramat Sekretess HA och tryckt hennes kropp mot sin erigerade penis. Målsäganden var vid tillfällena mellan nio och elva år gammal, vilket Alonso Urrutia Menares kände till. Det hände vid ett flertal tillfällen mellan den 1 januari 2015 och den 30 september 2018 på Hägersten, m.fl. platser, Stockholms stad.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

*Åtalspunkten 4.5 **Sexuellt ofredande**
(6 kap. 10 § första stycket brottsbalken)*

Alonso Urrutia Menares har kramat Sekretess HA och tryckt henne mot sin erigerade penis, samt samma dag och på samma plats smekt henne på låret. Händelsen har inträffat genom ett utdraget förlopp. Både Sekretess HA:s mamma och syster har då befunnit sig i samma bostad. Målsäganden var vid tillfället 12 år gammal, vilket Alonso Urrutia Menares kände till. Det hände vid ett tillfälle någon gång mellan den 1 januari 2019 och den 30 april 2019 i Sekretess HA:s hem i Hägersten, Stockholms stad.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

HA har biträtt åtalet och begärt skadestånd enligt följande.

Kränkningssersättning avseende:

- Åtalspunkten 4.1; med 50 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 31 december 2014 till dess full betalning sker.
- Åtalspunkten 4.2; med 20 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 september 2014 till dess full betalning sker.
- Åtalspunkten 4.3; med 10 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 31 december 2016 till dess full betalning sker.
- Åtalspunkten 4.4; med 50 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 september 2018 till dess full betalning sker.
- Åtalspunkten 4.5; med 20 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 april 2019 till dess full betalning sker.

Ersättning för sveda och värk i form av fysiskt och psykiskt lidande med 30 000 kr jämte ränta från dag för dom till dess full betalning sker.

Alonso Urrutia Menares har förnekat brott och bestritt skadeståndsskyldighet. Han har inte vitsordat något belopp som skäligt i och för sig.

9.4.2. Generellt om gärningarna

Det rör sig om fem olika gärningspåståenden som åklagarna rubricerat som sexuella ofredanden. Åtalspunkterna 4.1 och 4.4 avser flertalet (ospecificerat antal) tillfällen medan övriga åtalspunkter rör enskilda händelser. HA, som idag är fjorton år gammal, var mellan sex och tio år gammal under den för åtalspunkterna aktuella tidsperioden.

9.4.3. Bevisning

HA har hörts genom barnförhör. Alonso Urrutia Menares har hörts. Tingsrätten har enbart sammanställt referat av Alonso Urrutia Menares förhör, se sekretessbelagd domsbilaga 1 s. 32–34, medan barnförhöret finns transkriberat i förundersökningsprotokollet s. 79 ff.

På begäran av åklagarna och HA har kuratorn Maria Ekman hörts som vittne. Det har även åberopats viss skriftlig bevisning i form av intyg från BUP och skolpsykolog. På samma sätt som för tidigare åtalspunkter har tingsrätten i de fall det tydligt framgått att något vittne, även om detta inte åberopats specifikt för aktuella åtalspunkter, lämnat uppgifter som har betydelse för dessa vägt in detta i bedömningen. I nedanstående avsnitt kan det därmed refereras till fler vittnen än de som här omnämnts.

9.4.3.1. *HA:s berättelse*

HA har hörts genom barnförhör. Tingsrätten bedömer att förhöret har gått till på ett sätt som uppfyller de krav som generellt ställs på ett barnförhör. HA har först fått berätta relativt fritt och förhørsledaren har sedan ställt vissa kontrollfrågor. HA var inledningsvis tydligt påverkad av situationen och på fråga uppgav hon att hon blev ledsen och upprörd av att prata om händelserna men efter att hon fått lugna ned sig kunde hon till synes obehindrat berätta och svara på de frågor som ställdes.

Åtalspunkterna 4.1 respektive 4.4: Tingsrätten noterar att HA inte har beskrivit någon specifik händelse, utan på ett mer generellt plan uppgett vad hon minns av volter hon gjort med Alonso Urrutia Menares och kramar han har gett henne. Hon har själv fått uppskatta vilken ålder hon varit i, men har på frågor inte kunnat redogöra för mer exakt hur hon kommit fram till detta. HA har i samband med frågor kring volterna uppgett att när hon var mindre förstod hon inte riktigt vad det var hon kände, men när hon blivit äldre har hon insett att Alonso Urrutia Menares hade stånd. För tingsrätten framstår det i och för sig inte som konstigt att ett barn inte alltid förstår vad det är med om och därmed kanske inte kan sätta ord på det förrän långt senare. Det medför emellertid att det inom ramen för en bevisvärdering är svårt att bedöma när målsäganden berättar om ett tydligt minne och när berättelsen påverkats av slutsatser långt i efterhand.

Åtalspunkten 4.2: Av förhöret med HA var det för tingsrätten något oklart om hon menade att hon varit med om liknande händelser fler än en gång eller om det bara var ett tillfälle. Hon har emellertid redogjort för en händelse som hon minns specifikt och åtalet rör enbart den händelsen. HA har berättat med vissa detaljer och hon har också redogjort för hur Alonso Urrutia Menares beröring fick henne att känna sig. Hennes berättelse är relativt kortfattad, men eftersom det till synes har varit fråga om en kortvarig beröring framstår det inte som konstigt. HA:s uppskattning om när i tiden det ska ha ägt rum baserar hon på vilka byxor hon tror att hon bar, men hon är mycket osäker på den uppgiften.

Åtalspunkterna 4.3 respektive 4.5: Det rör sig om två enskilda händelser, vilka HA har satt in i olika sammanhang. Hennes redogörelser har varit relativt kortfattade, men hon har på ett tydligt sätt kunnat beskriva situationerna såsom hon uppfattat dem och på samma sätt som i åtalspunkten 4.2 rör det sig om relativt kortvariga förlopp.

9.4.3.2. Alonso Urrutia Menares berättelse

Alonso Urrutia Menares har vidgått följande: *att* han har gjort volter med HA varav hon vid ett tillfällen fastnade mot honom (åtalspunkten 4.1); *att* han i lek lyft sina ben för att

hon skulle passera och då kan ha sparkat till henne på rumpan (åtalspunkten 4.2); *att* han lurade HA att pussa honom på munnen och att han då kan ha daskat till henne på rumpan (åtalspunkten 4.3); *att* han kramade HA när de träffades (åtalspunkten 4.4) och; *att* han tagit och klappat henne på låret (åtalspunkten 4.5). Han har förnekat att han vid något tillfälle skulle haft stånd eller att han kommit åt HA:s kön. Angående pussen i åtalspunkten 4.3 har han flera gånger under förhören i tingsrätten beskrivit att han brukade lura barnen på detta sättet.

9.4.3.3. Övrig bevisning

Skolkuratorn Maria Ekman har hörts, dels om vad HA berättat om sina upplevelser, dels om HA:s mående och person. Maria Ekman har uppgett att HA tyckt att det varit så jobbigt att prata om det som hänt att de nästan inte har pratat om det alls, men att HA har berättat att hon varit rädd för Alonso Urrutia Menares.

I målet har lämnats uppgifter om att HA i sexårsåldern berättade för HC att Alonso Urrutia Menares tagit på henne. HC har emellertid uppgett att hon har genomgått flertalet medicinska behandlingar som påverkat hennes minne. Hon ifrågasätter inte att HA *har* berättat, men hon kan idag inte minnas vare sig att hon har berättat eller om vad.

HC har berättat att hon såg HA göra volter med Alonso Urrutia Menares vid ett tillfälle. HC har också berättat att HA inte ville att Alonso Urrutia Menares skulle krama henne och att HC därför tog upp saken med honom. Hon har också iakttagit att Alonso Urrutia Menares tagit HA på låret vid ett tillfälle samt att han tagit sin fot på utsidan av HA:s lår då hon vid något tillfälle passerat honom i soffan. Hon har emellertid inte sett att Alonso Urrutia Menares skulle ha tagit på HA på ett olämpligt sätt.

Det har lagts fram bevisning om HA:s mående och dessa uppgifter har bekräftats av bl.a. hennes vårdnadshavare.

9.4.4. Samlad bedömning

Såvitt tingsrätten kunnat bedöma är HA:s berättelse huvudsakligen trovärdig. Det finns dock anledning att vara försiktig vid bedömningen av tillförlitligheten i uppgifterna. Även för dessa åtalpunkter är det fråga om gärningar som inte angetts särskilt tydligt vare sig när det gäller tiden eller till antalet. Det rör sig vidare om händelser som ligger en bit tillbaka i tiden.

9.4.4.1. *Åtalpunkterna 4.1 och 4.4*

Trots att många frågor har ställts till både HA och Alonso Urrutia Menares om volterna är det för tingsrätten alltså oklart hur HA:s kropp hamnat mot Alonso Urrutia Menares på det sätt som förutsatts för de moment som anges i gärningsbeskrivningen i åtalpunkten 4.1. Alonso Urrutia Menares har berättat om ett tillfälle när en volt misslyckades och att HA:s kropp då kom emot hans. Utifrån HA:s berättelse tycks det emellertid inte handla om något enstaka tillfälle. Som framgått ovan har HC gjort iakttagelser av volter vid ett tillfälle och hon såg då att HA då kom nära Alonso Urrutia Menares könsorgan. HC sade i samband med detta till HA att inte göra volter med män, för att de kan ”reagera”. Det är alltså utrett att HA vid i vart en volt varit i närheten av Alonso Urrutia Menares kön. Det har emellertid inte framkommit något som tyder på att HA i samband med volten reagerade på något och andra iakttagelser som ger stöd för det som påstås i gärningsbeskrivningen. Att även DA beskrivit volter med Alonso Urrutia Menares på ett snarligt sätt som HA ger enligt tingsrätten, av samma skäl som redovisats ovan, ett ytterst begränsat stöd för HA:s berättelse. Enligt tingsrätten är det inte visat att det gått till som åklagarna påstått.

Åtalpunkten 4.4 ska även jämföras med vad som angetts generellt om kramarna under åtalpunkten 3.4. Därtill ska följande tilläggas. Flera personer har i målet vittnat om att HA inte tyckte om Alonso Urrutia Menares kramar. Det har även framgått att han blev tillsagd att inte krama henne. HC har dock uppgett att hon i och för sig inte hade någon tanke på att det skulle vara något konstigt med sättet Alonso Urrutia Menares kramade

HA. HA:s omvittnade motvilja mot kramarna ger visst stöd för att det var något med dem som inte var som det skulle. Utöver HA:s berättelse har det emellertid inte framkommit något i utredningen som ger stöd för att Alonso Urrutia Menares hade stånd då han kramade henne och därmed inte heller att han tryckte henne mot sin erigerade penis. Att CA har berättat på ett likartat sätt ger, av samma skäl som angetts ovan, inte ett sådant stöd för HA:s berättelse att det kan läggas till grund för en fällande dom.

Åtalen beträffande åtalpunkterna 4.1 och 4.4 ska därmed ogillas.

9.4.4.2. Åtalpunkterna 4.2 och 4.5

Att det skett någon form av handling liknande den HA beskrivit vidgår Alonso Urrutia Menares, men har förklarat det med att de brukade ”leka bro” och beskrivit hur det brukade gå till. Han har förnekat att han skulle ha vidrört HA:s kön. Det finns inga uppgifter om att HA i samband med händelsen skulle ha sagt till någon vad som hänt eller att hon på annat sätt reagerade. Det saknas därmed erforderlig bevisning för att det ska vara ställt bortom rimligt tvivel att det gått till på det sätt åklagarna påstått.

Vad gäller åtalpunkten 4.5 bedömer tingsrätten att det rör sig om två gärningar som skett oberoende av varandra. Den första är en kram liknande de som omfattas av åtalpunkten 4.4 och den andra en smekning på låret. Det finns ingen annan bevisning än HA:s berättelse till stöd för att Alonso Urrutia Menares skulle haft stånd som han tryckt henne mot. Den delen av gärningsbeskrivningen är enligt tingsrättens uppfattning inte styrkt. Vad gäller påståendet om att Alonso Urrutia Menares smekt HA på låret kan det konstateras att han själv har vidgått att han har tagit och klappat HA på låret. Utifrån parternas uppgifter bedömer tingsrätten att det inte är en beröring med sådan tydlig sexuell prägel som förutsätts för att den ska bedömas som ett sexuellt ofredande. Även åtalpunkten 4.5 ska således ogillas.

9.4.4.3. Åtalspunkten 4.3

Alonso Urrutia Menares har vidgått att det hela gått till på det sätt HA beskrivit. Han har flera gånger under förhandlingen berättat om hur han på motsvarande sätt lurade barnen att pussa honom på munnen istället för på kinden. Alonso Urrutia Menares har beskrivit det som en lek, men även något han gjorde i syfte att lära barnen att inte låta sig luras. Han har även uppgett att en dask på rumpan är en kulturell grej i Sydamerika och därmed – som det får uppfattas – inte en handling i ett sexuellt syfte. Det är således visat att det gått till på det sätt som anges i gärningsbeskrivningen. Den prövning som ska ske är om det varit fråga om en brottslig handling. För detta krävs att det rört sig om en beröring som har en sexuell inriktning som påverkar gärningsmannens sexualdrift. Tingsrätten anser att kombinationen med att Alonso Urrutia Menares lurade HA att först pussa honom på munnen och sedan i direkt anslutning till detta slog till henne på rumpan gör att gärningen har sådan sexuell prägel att den är att bedöma som sexuellt ofredande. Alonso Urrutia Menares ska således dömas i enlighet med åklagarnas gärningsbeskrivning i åtalspunkten 4.3.

9.5. Åtalspunkterna 5.1–2 (Sekretess IA)**9.5.1. Yrkanden och inställning***Åtalspunkten 5.1* **Grov våldtäkt mot barn***(6 kap. 4 § första och tredje stycken brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 2013)*

Alonso Urrutia Menares har vid ett flertal tillfällen smekt Sekretess IA:s kön, med eller utan kläder på. Alonso har också gnidit sin nakna penis mot Sekretess IA:s lår och nakna kön. Sekretess IA var då mellan 3 och 7 år gammal, vilket Alonso Urrutia Menares kände till. Det hände vid över tio tillfällen under perioden mellan den 22 november 2007 och den 30 september 2011 i Järfälla, Järfälla kommun. Den sexuella handlingen har med hänsyn till kränkningens art och omständigheterna i övrigt varit att jämföra med ett samlag.

Brotten bör bedömas som grova med hänsyn till att övergreppen har skett systematiskt och under lång tid när målsäganden varit mycket liten, samt att brotten har begåtts i hemmet av en närstående person. Vidare ska hänsyn tas till tillvägagångssättet.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkten 5.2 **Grovt sexuellt övergrepp mot barn***(6 kap. 6 § andra stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 2013)*

Alonso Urrutia Menares har smekt Sekretess IA:s kön, både utan kläder och med kläder på. Dessutom har Alonso Urrutia Menares gnidit sitt kön mot Sekretess IA:s kön och lår då någon av dem haft kläder på. Detta har hänt vid över tio tillfällen mellan den 22 november 2007 och den 30 september 2011 i Järfälla, Järfälla kommun. Sekretess IA var då mellan 3 och 7 år gammal, vilket Alonso Urrutia Menares kände till.

Brotten bör bedömas som grova med hänsyn till att övergreppen har skett systematiskt och under lång tid när målsäganden varit mycket liten, samt att brotten har begåtts i hemmet av en närstående person. Vidare ska hänsyn tas till tillvägagångssättet.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

IA har biträtt åtalet och begärt skadestånd enligt följande.

Ersättning för kränkning av IA:s personliga integritet med 700 000 kr varav 600 000 kr avser åtalspunkten 5.1 och 100 000 kr avser åtalspunkten 5.2.

Ersättning för sveda och värk avseende fysiskt och psykiskt lidanden med 75 000 kr.

På det yrkade beloppet 775 000 kr begärs ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 september 2011 till dess full betalning sker.

Alonso Urrutia Menares har förnekat brott och bestritt skadeståndsskyldighet. Han har inte vitsordat något belopp som skäligt i och för sig.

9.5.2. Generellt om gärningarna

Åtalet avser två gärningspåståenden innefattande flertalet (ospecificerat, men över tio) tillfällen. IA är idag sexton år gammal. Enligt gärningsbeskrivningarna rör det sig om händelser när hon var mellan tre och sju år gammal.

Åklagarna har valt att dela upp gärningarna i två olika åtalpunkter och rubricerat dem som grov våldtäkt mot barn respektive grovt sexuellt övergrepp mot barn. Åklagarna har vid förhandlingen uppgett att det står tingsrätten fritt att rubricera brotten på annat sätt utifrån den bedömning som görs. Skillnaden mellan gärningarna i de två åtalpunkterna är enligt åklagarna om det varit fråga om bådas nakna kön mot varandra (åtalpunkten 5.1) eller om någon av dem haft kläder på sig (åtalpunkten 5.2).

9.5.3. Bevisning

IA och Alonso Urrutia Menares har hörts, se sekretessbelagd domsbilaga 1 s. 35–38.

På samma sätt som för ovan redovisade åtalpunkter har tingsrätten i de fall det tydligt framgått att något vittne, som dock inte åberopats specifikt för aktuella åtalpunkter, lämnat uppgifter som har betydelse för dessa vägt in detta i bedömningen, vilket redovisas i det nedanstående.

9.5.3.1. IA:s berättelse

IA har hörts via videolänk. Det kan konstateras att hon ännu är mycket ung och att förhöret med henne var förhållandevis långt. Utan några egentliga tveksamheter har hon kunnat redogöra för uppenbart svåra och känsliga minnen och hon har därefter svarat eftertänksamt på de uppföljande frågor som ställdes. Utifrån vad hon har berättat har det varit fråga om flera likartade händelser under en period om flera år när hon var mycket liten. Det förefaller som att hon huvudsakligen har fragmentariska minnesbilder av olika händelser. Hon har emellertid berättat sammanhängande och med flertalet detaljer om en specifik händelse i en soffa. Hon har dock även uppgett att händelser liknande den i soffan har ägt rum flera gånger; fler än tio gånger har det varit med i vart fall underkläderna på och vid ungefär tio tillfällen då Alonso Urrutia Menares inte hade underkläder på sig. IA:s berättelse ger intryck av att vara självupplevd och fri från överdrifter. Det har inte heller framkommit något som ger tingsrätten anledning att tro att IA har intresse av att lämna felaktiga uppgifter. Hon har inte aktivt valt att göra en polisanmälan mot Alonso Urrutia Menares, utan har lämnat sina uppgifter efter det att hon blev kontaktad av polisen i anledning av utredningen. Det är vidare utrett att IA inte har varit i kontakt med någon av de andra målsäganden och därigenom kunnat påverkas.

IA har beskrivit den lojalitetskonflikt hon som liten kände och förklarat varför hon lydde Alonso Urrutia Menares genom att exempelvis inte vid fler än ett par tillfällen säga något till IB. Tingsrätten konstaterar att det beteendet stämmer väl in på vad Sofia Bidö och Rickard Sjöberg har berättat generellt om barns reaktioner och agerande i situationer som den förevarande.

Sammantaget anser tingsrätten att det IA berättat framstår som trovärdigt.

I anslutning till detta avsnitt vill tingsrätten emellertid påtala en skillnad i gärningsbeskrivningarna och IA:s berättelse. I båda åtalspunkterna har åklagarna påstått att Alonso Urrutia Menares smekt IA:s kön. IA har emellertid inte själv uttryckligen berättat om

några handlingar som tingsrätten bedömer kan betecknas som *smekningar*, utan det hon har beskrivit måste anses falla in under nästa led i meningarna – ”*gnidit sitt kön*”.

9.5.3.2. *Alonso Urrutia Menares berättelse*

Alonso Urrutia Menares har i förhöret i tingsrätten bl.a. berättat att det förekom att han var fysisk med IA. Han kramade henne ofta hårt. Vid tillfällen då de lekte hände det att hon med sitt kön kom åt hans kön och han kan då haft ”halvstånd”. De hade emellertid alltid någon form av kläder på sig i dessa lekar. Han avbröt lekarna om han fick stånd. Han hade inte för avsikt att göra något sexuellt.

Enligt åklagarna ska Alonso Urrutia Menares uppgifter närmast ses som ett erkännande av gärningarna. Tingsrätten anser att vissa av de uppgifter som framkom vid förhöret har betydelse för åtalet, men drar inte samma långtgående slutsatser av detta som åklagarna. I detta avseende måste särskilt beaktas hur åklagarnas förhör med Alonso Urrutia Menares genomfördes. Det inledande förhöret kretsade kring olika relativt omständliga påståenden från åklagaren, som Alonso Urrutia Menares hade att bemöta. Det blev under förhöret till slut svårt att följa vad han svarade på och inte, något som åklagarna emellertid inte bemödade sig om att klargöra. Genom ett kompletterande förhör kunde de mest centrala frågeställningarna emellertid utredas acceptabelt.

9.5.3.3. *Övrig bevisning*

Vad som framkommit i förhör med IA:s vårdnadshavare IB ger visst stöd åt IA:s berättelse. IB har inte hörts under ed, vilket i viss mån påverkar bevisvärdet. Enligt IB berättade IA, vid omkring tre–tre och halvt års ålder, att Alonso Urrutia Menares rört hennes ”lilla rumpa”. IA sade det en eller två gånger och IB utgick ifrån att det var vid de tillfällena det hade hänt. Någon gång därefter började IA även uppvisa ett annat beteende mot Alonso Urrutia Menares och hon ville inte vara med honom på samma sätt som tidigare. Även vid ett senare tillfälle – någon gång 2010 eller 2011 – sade IA till IB att Alonso Urrutia Menares ”började göra det igen”. IA har aldrig berättat några detaljer utan

bara sagt att Alonso Urrutia Menares tafsade på henne. Vid ett tillfälle (årsskiftet 2008/09) reagerade IB på att IA:s intima delar var röda och ömma. IB konfronterade Alonso Urrutia Menares vid ett tillfälle, men han blev arg och förnekade att något skulle ha hänt.

9.5.4. Samlad bedömning

Bevisningen utgörs huvudsakligen av IA:s berättelse. Som framgått ovan anser tingsrätten att IA:s berättelse generellt är trovärdig. Eftersom det rör sig om händelser långt tillbaka i tiden och IA då endast var tre-sju år gammal är tillförlitligheten av hennes utsaga emellertid förenad med stor osäkerhet. Genom hennes uppgifter går det inte att utreda när exempelvis det övergrepp som hon mer i detalj har beskrivit skulle ha ägt rum. Utifrån vad Rickard Sjöberg har redogjort för vad det gäller barns minnen från mycket tidig ålder måste minnesbilder före sex års ålder behandlas med stor försiktighet. Detta gäller även om det rör sig om exempelvis upprepade händelser eller övergrepp, något som enligt Rickard Sjöberg ändå skulle kunna göra starkare avtryck i minnet. Det är bevisligen svårt för ett litet barn att redogöra för händelser i ett sammanhang och på det sätt som normalt krävs i ett brottmål för att kunna bedöma tillförlitligheten i målsägandens uppgifter. Det ställs med andra ord höga krav på den övriga bevisningen i målet.

IA:s berättelse får stöd av det IB har berättat. Av skäl som redovisats ovan har IB:s vittnesmål ett begränsat bevisvärde. Tingsrätten har emellertid inte uppfattat det som att IB oriktigt skulle vilja beskylla Alonso Urrutia Menares för brott. De uppgifter hon lämnat med bäring på de åtalade gärningarna är relativt knapphändiga och ger egentligen inte stöd för något annat än att Alonso Urrutia Menares rört vid IA:s kön. Den omständigheten att IA berättade detta för IB under den för åtalet aktuella tidsperioden har dock betydelse för styrkan av beviset. I bedömningen av vilket stöd IB:s uppgifter ger för IA:s berättelser ingår även att IB i viss mån synes ha försökt skydda IA från Alonso Urrutia Menares, även om det för tingsrätten är något oklart vad hon gjorde. Utifrån vad som samlat framkommit i målet går det inte heller att utesluta att det fanns flera orsaker bakom IB:s beslut att flytta utomlands och som tingsrätten uppfattat IB skedde det inte i direkt

anslutning till vad IA berättade. Tingsrätten anser emellertid att IB:s uppgifter, i kombination med vad Alonso Urrutia Menares själv uppgett, ger stöd för att Alonso Urrutia Menares berört IA:s kön.

Som framgått ovan anser inte tingsrätten att IA:s berättelse ger stöd för påståendet att Alonso Urrutia Menares smekt hennes kön. Det återstår då att pröva om det är visat att han har gnidit sitt kön mot IA:s lår och kön, vilket är det som tingsrätten anser att IA har berättat om, och om detta har skett både med och utan kläder. Sammantaget anser tingsrätten att det genom IA:s berättelse, IB:s vittnesmål och i viss mån även Alonso Urrutia Menares uppgifter är visat att det har varit kön mot kön i någon form av gnidande rörelse. IA har aldrig berättat något för IB som skulle kunna bidra till utredningen av om det varit med eller utan kläder på. Alonso Urrutia Menares har uppgett att i vart fall någon av dem alltid hade kläder på sig. Med hänsyn till den försiktighet som är påkallad när det gäller att bedöma tillförlitligheten av ett barns minnesbilder och då det saknas annan bevisning anser tingsrätten inte att det är visat att det varit nakna kön mot varandra.

Samtantaget anser tingsrätten att: det *inte är* visat att det var nakna kön mot varandra (åtalspunkten 5.1), men det *är* visat att Alonso Urrutia Menares gnidit sitt kön mot IA:s kön och lår då någon av dem haft kläder på (åtalspunkten 5.2).

Tingsrätten anser vidare inte att det skulle varit fråga om några oavsiktliga beröringar på det sätt som Alonso Urrutia Menares synes göra gällande utan att han har begått gärningarna med uppsåt.

Därefter har tingsrätten att ta ställning till om det är visat att det varit fråga om en eller flera gärningar. Utifrån vad IA berättat förefaller det röra sig om ett stort antal övergrepp. IB har emellertid uttryckligen uppgett att hon uppfattade det som att det bara hänt vid de tillfällen som IA berättade om, vilket således inte ger stöd för att det skulle ha varit fråga om mer än två-tre tillfällen. Vid det sista tillfället, dvs. 2010 eller 2011, framgår det inte av vad IA berättade för IB vad det var Alonso Urrutia Menares gjorde. Försiktigtvis anser

tingsrätten därför att inget annat är visat än att Alonso Urrutia Menares berört IA:s kön vid två tillfällen.

Nästa fråga är hur gärningarna ska rubriceras. Av 6 kap. 6 § andra stycket brottsbalken (i dess lydelse före 1 juli 2013) följer att den som genomför en annan sexuell handling än som avses i 4 och 5 §§ med ett barn under 15 år döms för sexuellt övergrepp mot barn. Av 6 kap. 10 § första stycket brottsbalken följer att den som sexuellt berör ett barn under 15 år på ett sätt som inte är jämförlig med våldtäkt eller annan sexuell handling döms för sexuellt ofredande.

För att bedöma en handling som en sexuell handling bör det ha förekommit en någorlunda varaktig fysisk beröring av antingen den andres könsorgan eller den andres kropp med det egna könsorganet. Också andra handlingar, som inte innefattar en sådan varaktig fysisk beröring, kan omfattas. Avgörande för en sådan bedömning bör vara att handlingen har haft en påtaglig sexuell prägel samt varit ägnad att tydligt kränka offrets sexuella integritet. För att en handling ska anses ha haft en påtaglig sexuell prägel bör det räcka att handlingen varit av sådan karaktär att den typiskt sett syftar till att väcka eller tillfredsställa bådars eller enderas sexuella drift. Det är utrett att Alonso Urrutia Menares har haft sin penis mot IA:s underliv. Frågan om varaktigheten i beröringarna är svåra att bedöma enbart med ledning av IA:s berättelse, av de skäl som redogjorts för tidigare. Tingsrätten anser visserligen att det faktum att IA berättade om händelserna för IB ger stöd för att det var något som hon uppfattade som obehagligt, vilket skulle kunna indikera att det i vart fall inte var fråga om en helt kortvarig beröring. Med hänsyn till osäkerheten i utredningen anser tingsrätten att det inte finns något entydigt stöd för att han har agerat på sätt som kan föranleda ansvar för sexuellt övergrepp mot barn. Gärningarna är istället att bedöma som sexuella ofredanden.

9.6. Åtalspunkterna 6.1–2 (Sekretess FA)**9.6.1. Yrkanden och inställning****Åtalspunkten 6.1 Grov våldtäkt**

(6 kap. 1 § tredje stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 1998 och den 1 april 2005)

Alonso Urrutia Menares har hållit i/fast Sekretess FA:s ben och samtidigt stoppat upp ett finger i Sekretess FA:s anal, vilket orsakat smärta. Den sexuella handlingen är jämförlig med samlag. Sekretess FA var vid tillfället mellan 3-7 år gammal. Det hände någon gång mellan den 10 maj 1996 och den 10 maj 2000 i Karlsborgs kommun.

Brottet ska bedömas som grovt eftersom handlingen utförts av en person med en nära relation till familjen, handlandet har varit smärtsamt, samt att målsäganden vid tidpunkten var mycket ung. Händelserna har även utgjort ett led i ett upprepat sexuellt handlande som pågått under längre tid.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

Åtalspunkten 6.2 Grovt sexuellt utnyttjande av underårig

(6 kap. 4 § första stycket, andra meningen, och andra stycket brottsbalken i dess lydelse före den 1 juli 1998 och den 1 april 2005)

Alonso Urrutia Menares har förmått/instruerat Sekretess FA, som vid tillfället var mellan 3-7 år gammal, att pussa på ett annat barns könsorgan medan Alonso Urrutia Menares har tittat på. Det hände någon gång mellan den 10 maj 1996 och den 10 maj 2000 i Karlsborgs kommun.

Brottet ska bedömas som grovt eftersom målsäganden har förmåtts att utföra handlingen på en nära släkting tillika nära vän, samt att detta har skett på direkt uppdrag av en person som haft en nära relation till familjen och att denne samtidigt har tittat på. Dessutom var målsäganden vid tidpunkten mycket ung. Händelserna har också utgjort ett led i ett upprepat sexuellt handlande som pågått under längre tid.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt.

FA har biträtt åtalet och begärt skadestånd enligt följande.

Kränkningssersättning avseende:

- Åtalspunkten 6.1; med 150 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 10 maj 2000 till dess full betalning sker.

- Åtalspunkten 6.2; med 50 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 10 maj 2000 till dess full betalning sker.

Ersättning för sveda och värk i form av fysiskt och psykiskt lidande med 30 000 kr jämte ränta från den 10 maj 2000 till dess full betalning sker.

Alonso Urrutia Menares har förnekat brott och bestritt skadeståndsskyldighet. Han har inte vitsordat något belopp som skäligt i och för sig.

9.6.2. Generellt om gärningarna

Gärningarna i åtalspunkterna 6.1–2 har enligt åklagarna inträffat någon gång under perioden maj 1996 – maj 2000. FA var mellan tre och sju år under den angivna tidsperioden.

9.6.3. Bevisning

FA och Alonso Urrutia Menares har hörts, se sekretessbelagd domsbilaga 1 s. 39–42.

På begäran av åklagarna och FA har Antonia Norling och Adam Risberg hörts som vittnen. FA har även åberopat bevisning i form av två videofilmer som upptagits genom syn vid huvudförhandlingen.

Den absoluta merparten av åklagarnas muntliga bevisning har kopplingar till FA och dennes familj. Hela hans familj och stora delar av hans släkt har hörts som vittnen i målet. Åklagarnas bevistema för samtliga dessa vittnen har varit Alonso Urrutia Menares gränsöverskridande beteende och modus vad gäller handlingar med sexuell innebörd mot barn. Vissa av dessa vittnen har emellertid även fått frågor kring FA:s mående – som barn, tonåring och vuxen.

På begäran av Alonso Urrutia Menares har vittnet Sekretess MA (MA) hörts om aktuella åtalpunkter.

9.6.3.1. FA:s berättelse

Förhören med FA i tingsrätten har varit relativt långa även om FA:s redogörelser av de åtalade gärningarna i sammanhanget varit förhållandevis kortfattade. Stort fokus i förhöret har istället riktats mot olika minnen från FA:s barndom av lekar/ritualer av sexuell karaktär och FA:s mående och beteende som tonåring och vuxen. Oaktat detta bedömer tingsrätten att FA har redogjort för gärningarna på ett förhållandevis klart och tydligt sätt, inbegripet detaljer såsom i vilket rum de var och i vilken ordning olika moment i händelseförloppet ägde rum. Han har även kunnat svara tydligt på de olika frågor som ställts om händelserna. Med hänsyn till att det rör sig om korta minnesbilder utan någon egentlig kontext blir det av naturliga skäl svårt att ställa relevanta kontrollfrågor som får betydelse för att bedöma trovärdigheten i utsagan.

Vad gäller åtalpunkten 6.1 anser tingsrätten att det inte framkommit något i FA:s berättelse om att Alonso Urrutia Menares skulle ha hållit fast FA, såsom åklagarna påstått och som är en förutsättning för att det i vart fall ska bedömas som en våldtäkt utifrån vad som gällde vid den relevanta tidsperioden.

FA har berättat att vid båda de händelser som omfattas av åtalet var vittnet MA närvarande och vad gäller åtalpunkten 6.2 ska MA tillsammans med FA ha deltagit i de sexuella handlingarna.

Det kan vidare noteras att det enbart är FA:s uppgifter som lagts till grund för att bestämma tänkbara tidpunkter för gärningarna. Några konkreta händelser som FA knutit sina uppskattningar till har inte framkommit genom förhöret.

Vid bedömningen av FA:s trovärdighet anser tingsrätten att följande måste beaktas. Det har påståtts att närstående till FA som barn blev utsatta för övergrepp av Alonso Urrutia

Menares och det har framkommit att den saken har gett upphov till stora slitningar mellan personer i målet. Även om FA inte har haft något direkt samröre med övriga målsäganden i målet går det inte att utesluta att han kan ha blivit påverkad av andra personer, både utifrån vad de berättat och vad detta haft för konsekvenser.

9.6.3.2. Alonso Urrutia Menares berättelse

Alonso Urrutia Menares har inte haft något att säga om de påstådda gärningarna. Han har uppgett att han bara skulle ha träffat FA vid två tillfällen och att han inte har några minnesbilder av att FA och MA lekt tillsammans.

9.6.3.3. Övrig bevisning

Det kan till att börja med konstateras att FA har uppgett att han som barn inte berättade för någon om det som nu är föremål för åtal utan att han först i vuxen ålder har börjat prata om att han som barn blev utsatt för övergrepp. Det har vidare framgått att FA inte heller som vuxen har berättat för någon exakt vad som hänt. Som konstaterats i samband med andra målsäganden kan det dock finnas rimliga förklaringar till att ett barn inte vill eller kan berätta om sexuella övergrepp och tingsrätten ifrågasätter inte att så har varit fallet för FA.

Vad gäller FA:s berättelser om lekar med andra barn kan nämnas att vittnet Sekretess LF har berättat om ett sådant tillfälle när han och FA var i tio-elva års åldern.

Vittnet Adam Risberg har uppgett att FA för fyra-fem år sedan nämnde att han hade blivit utsatt för övergrepp. Adam Risberg gissade att det var fråga om sexuella övergrepp, men de har aldrig pratat närmare om vad det var.

Vittnet MA har i förhör vid tingsrätten uppgett att han inte har några minnesbilder av det FA beskrivit. Han har uppgett att det visserligen är riktigt att han och FA vid något tillfälle tittat på varandras könsorgan och att de även kan ha pussats, men att MA inte uppfattade

det som en sexuell lek utan att det snarare var fråga om barn som naturligt utforskade varandra. Enligt MA har några sådana lekar inte ägt rum på den plats FA beskrivit att gärningarna i åtalet skulle ha ägt rum. MA har mycket tydligt tillbakavisat uppgiften att Alonso Urrutia Menares skulle ha varit närvarande vid något sådant tillfälle. Tingsrätten noterar att MA hördes under förundersökningen, men att åklagarna valt att avstå från att åberopa honom som vittne i målet.

9.6.4. Samlad bedömning

Till att börja med kan konstateras att det under förhandlingen har ställts frågor till många av vittnena om hur ofta Alonso Urrutia Menares träffade FA under den för åtalet aktuella tidsperioden. FA och Alonso Urrutia Menares har lämnat olika uppgifter om den saken. Tingsrätten anser att det utifrån vittnesmålen inte råder något tvivel om att Alonso Urrutia Menares har träffat FA vid fler tillfällen än vad han själv uppgett eller så här i efterhand kan minnas. Detta har inte i sig någon betydelse för bedömningen av gärningspåståendena.

Tillförlitligheten av FA:s uppgifter är svårbedömd, inte minst med hänsyn till att han var så liten vid de påstådda övergreppen och att det gått mer än tjugo år sedan dess. I målet har mycket kretsat kring frågan om det är så att FA först efter många år kunnat koppla minnen till att han som liten blivit utsatt för övergrepp, dvs. att minnena ändå alltid funnits där, eller om det handlat om bortträngda minnen som av olika skäl kommit till hans medvetande. Såväl Sofia Bidö som Rickard Sjöberg har på ett allmänt plan hörts om barns förmåga till minnen och förekomsten av bortträngda minnen. Tingsrätten uppfattade att båda två uttalade sig med stor försiktighet i dessa frågor. Med hänsyn till de beviskrav som råder i brottmål kan det emellertid inte lämnas utrymme för den typen av felmarginal som det skulle kunna bli fråga om när det gäller att bedöma komplexiteten i minnets olika funktioner. Tingsrätten kan i detta avseende inte dra någon annan slutsats än att beskrivningen av hur och när FA började reflektera över olika minnesbilder lämnar ett relativt stort tolkningsutrymme. Det medför även att tillförlitligheten av uppgifterna blir lägre.

Som framgått ovan har FA inte berättat för andra personer om det han har varit med om, vare sig som barn eller vuxen. Inget av de vittnen som hörts om händelser i Forsvik har utifrån vad tingsrätten uppfattat lämnat några uppgifter om iakttagelser gjorda av, eller i anslutning till, de åtalade gärningarna. Tvärtom har bl.a. Sekretess FB (FB) uppgett att hon inte hade en tanke på att FA hade kunnat varit utsatt på samma sätt som hon menar att hon och andra barn blivit. Hon har också berättat att när saken kom upp i familjen 2007 tillfrågades inte ens FA.

Omständigheten att FA som barn var intresserad av lekar (eller ”ritualer”, som han själv benämnt det) med viss sexuell prägel har lyfts fram i målet. Uppgifterna om lekarnas förekomst har inte fått något nämnvärt stöd av MA, som enligt FA varit den han huvudsakligen gjort detta med, men i någon mån av vad LF berättat. Sofia Bidö har nämnt att barn som blivit utsatta för sexuella övergrepp kan uppvisa tecken på att vara sexuellt utåtagerande. Det är emellertid svårt att bedöma om det FA beskrivit ens faller in under vad som kan anses vara ett sexuellt utåtagerande beteende. Under alla förhållanden går det inte att dra några kopplingar om barns nyfikenhet på sexualitet eller andra barns kroppar till de gärningar som nu är föremål för åtal. Uppgifterna om detta har inte något bevisvärde för åtalet.

Det har förts bevisning om FA:s mående och beteende. FA har på ett självutlämnande sätt berättat om känslor och upplevelser under hans liv som framstår som mycket omvälvande och jobbiga. Flera av vittnena (bl.a. FB, Sekretess FG och GA) har berättat om hans förändring – från en glad pojke till en tonåring med problem med såväl identitet som självkänsla. Även Adam Risberg har beskrivit att FA under perioder i vuxen ålder uppvisat ett beteende som tyder på att han inte mått bra. Det finns ingen anledning att ifrågasätta dessa uppgifter. Tingsrätten konstaterar emellertid att samtliga uppgifter uteslutande tar sikte på förhållanden som i tiden ligger långt senare än de påstådda gärningarna. Det har dessutom framkommit en rad olika omständigheter kopplade till både FA:s uppväxt och familj som kan ha inverkat på hans psykiska mående. Det är under alla förhållanden inte

möjligt att inom ramen för en bevisprövning dra några säkra slutsatser av vad de åtalade händelserna haft för konsekvenser för hans mående långt senare i livet.

Utöver FA:s berättelse finns det sammantaget inte stöd för det som åklagarna har påstått i åtalet. Därmed finns egentligen ingen anledning att närmare kommentera den motbevisning som åberopats av Alonso Urrutia Menares, men eftersom omständigheterna i målet varit speciella får vittnet MA:s uppgifter ändå kort beröras. Åklagarna har antytt att MA:s dementerande av FA:s berättelse skulle kunna ha att göra med att MA generellt inte har några tydliga minnen från barndomen. Tingsrätten anser dock inte att det har framkommit något som skulle ge anledning att förlita sig mer på FA:s minnesbilder från mycket tidig barndom än MA:s.

Åtalet beträffande åtalspunkterna 6.1 och 6.2 ska därmed ogillas.

9.7. Åtalspunkten 7 (Sekretess EA)**9.7.1. Yrkanden och inställning***Åtalspunkten 7 **Sexuellt ofredande** (6 kap. 10 § första stycket brottsbalken)*

Alonso Urrutia Menares har talat om för Sekretess EA att han tyckte att hon var vacker och skulle vilja gifta sig med henne om hon varit äldre. Han har i samband därmed berört målsägandens rumpa med handen i ett sexuellt syfte. Målsäganden var vid tillfället elva år gammal. Det hände någon gång mellan den 1 maj 2013 och den 30 juni 2013 i Hägersten, Stockholms stad.

Alonso Urrutia Menares begick gärningen med uppsåt. Han hade åtminstone skälig anledning att anta att målsäganden var under 15 år.

EA har biträtt åtalet och begärt skadestånd med 20 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 30 juni 2013 till dess full betalning sker. Skadeståndet avser kränkning.

Alonso Urrutia Menares har förnekat brott och bestritt skadeståndsskyldighet. Han har inte vitsordat något belopp som skäligt i och för sig.

9.7.2. Generellt om gärningen

Det rör sig om en händelse som ligger ungefär åtta år tillbaka i tiden. EA var vid tillfället elva år gammal. EA och Alonso Urrutia Menares har samstämmig uppgett att det var en händelse som utspelade sig hemma hos CA.

9.7.3. Bevisning

EA och Alonso Urrutia Menares har hörts, se sekretessbelagd domsbilaga 1 s. 43–44.

9.7.4. Samlad bedömning

Utifrån EA:s relativt kortfattade berättelse är det svårt att dra några säkra slutsatser om dess trovärdighet. EA är barndomsvän med CA, men har ingen relation i övrigt till Alonso Urrutia Menares. Hon har inte själv gjort någon polisanmälan utan det hon

berättat om är något som kom fram först efter att utredningen om sexuella övergrepp mot bl.a. CA redan hade inletts. Det får antas att EA har en viss lojalitet mot CA, men det har i övrigt inte framkommit något som i och för sig ger tingsrätten anledning att anta att hon skulle vilja beskylla Alonso Urrutia Menares för något som inte är sant.

Alonso Urrutia Menares har vidgått merparten av händelseförloppet, men har på vissa punkter lämnat en annan bild och en förklaring till sitt agerande.

CA har bekräftat den delen av gärningsbeskrivningen som innebär att Alonso Urrutia Menares sade till EA att han skulle gifta sig med henne, men hon har inte gjort några andra iakttagelser.

Vad gäller påståendet att Alonso Urrutia Menares skulle ha berört EA:s rumpa står ord mot ord. Det finns ingen stödbevisning för det EA har berättat, vare sig någon som har bevittnat händelsen eller någon som hon i närtid till händelsen har berättat om det för som kan ge stöd åt hennes berättelse. Tingsrätten anser att åklagarnas utredning inte har nått upp till de beviskrav som råder för att ett brottmål ska anses vara styrkt. Åklagarnas talan kan inte uppfattas som att Alonso Urrutia Menares uttalande att EA var vacker och att han ville gifta sig med henne utgör ett självständigt gärningspåstående. Tingsrätten konstaterar emellertid att uttalandet som sådant inte kan anses utgöra ett sexuellt ofredande enligt 6 kap. 10 § andra stycket brottsbalken.

Utifrån ovanstående bedömningar ogillar tingsrätten åtalet på denna punkt.

10. PÅFÖLJD

Alonso Urrutia Menares döms för tre fall av sexuellt ofredande. Straffskalan för sexuellt ofredande är böter till fängelse högst två år. Vid bedömningen av gärningarnas straffvärde gör tingsrätten följande överväganden.

Brotten har begåtts mot barn som Alonso Urrutia Menares varit närstående till och har inträffat på platser där målsägandena har haft anledning att känna sig trygga. Både IA och HA var mycket små när de utsattes för brott. Detta är försvårande omständigheter som ska beaktas i höjande riktning vid bestämmande av brottslighetens straffvärde. Brotten har ett sammanlagt straffvärde på omkring fem månaders fängelse och det är brotten mot IA som är de allvarligaste.

Alonso Urrutia Menares har suttit frihetsberövad med restriktioner i nästan ett års tid, vilket bör beaktas i bedömningen av straffmättningsvärdet. Enligt tingsrätten motsvarar straffmättningsvärdet fyra månaders fängelse.

Vid val av påföljd ska särskild vikt fästas vid omständigheter som talar för en lindrigare påföljd än fängelse. Som skäl för fängelse får rätten, utöver brottslighetens straffvärde och art, beakta att den tilltalade tidigare gjort sig skyldig till brott. Alonso Urrutia Menares förekommer inte sedan tidigare i belastningsregistret. Straffvärdet för den samlade brottslighet Alonso Urrutia Menares ska dömas för är inte så högt att det i sig motiverar ett fängelsestraff. Vad gäller sexuella ofredanden har lagstiftaren inte uttalat sig om brottslighetens artvärde. Det finns inte heller något vägledande avgörande från Högsta domstolen om att sexuellt ofredande ska anses utgöra brott av sådan art att det finns en presumtion för att välja fängelse som påföljd. I hovrättspraxis har frågan huruvida sexuella ofredanden riktade mot barn är ett artbrott bedömts olika. I RH 2018:21 och RH 2020:7 har hovrätterna bedömt att det finns art i dessa brott medan hovrätterna i RH 2019:7 och RH 2019:22 kommit fram till att sexuellt ofredanden mot barn inte är ett artbrott. I avsaknad av uttalanden från Högsta domstolen och då praxis från hovrätterna spretar anser

tingsrätten att det inte går att ta hänsyn till brottets art och att det därmed inte heller finns skäl att bestämma påföljden till fängelse.

Eftersom det inte finns något skäl för fängelse och då det saknas särskild anledning att anta Alonso Urrutia Menares kommer att återfalla i brott bör påföljden bestämmas till villkorlig dom. Med hänsyn till den långa tid Alonso Urrutia Menares suttit frihetsberövad ska den inte förenas med böter.

11. SKADESTÅND

Med hänsyn till utgången i målet ogillas DA:s, BA:s, CA:s, FA:s och EA:s skadeståndsanspråk i dess helhet.

HA och IA har yrkat skadestånd för kränkning respektive för sveda och värk.

Vad gäller kränkningersättning finner tingsrätten att genom de brott som Alonso Urrutia Menares nu döms för har han allvarligt kränkt både HA och IA. Alonso Urrutia Menares ska därmed ersätta dem för den skada som kränkningen inneburit för dem. HA har därmed rätt till kränkningersättning avseende åtalpunkten 4.3 och IA har rätt till kränkningersättning avseende åtalpunkten 5.2. Kränkningersättning för de ogillade åtalpunkterna ska avslås.

HA har under åtalpunkten 4.3 begärt 10 000 kr i kränkningersättning. Enligt tingsrättens mening är skäligt belopp för den kränkning HA utsatts för 5 000 kr.

IA har under åtalpunkten 5.2 begärt 100 000 kr i kränkningersättning. Tingsrätten har funnit att Alonso Urrutia Menares ska dömas för två fall av sexuellt ofredande under åtalpunkten 5.2. Enligt tingsrättens mening är skäligt belopp, sett till den sammanlagda

kränkning som IA utsatts för, 40 000 kr. Detta belopp är i linje med praxis för gärningar av det slag som Alonso Urrutia Menares nu döms för.

Vad gäller ersättning för sveda och värk gör tingsrätten följande bedömning. Med sveda och värk avses fysiskt och psykiskt lidande under akut sjuktid och för att ersättning för sveda och värk ska utgå krävs det i allmänhet att den skadade är sjukskriven. Om någon sjukskrivning inte har ägt rum krävs det för ersättning att det har varit uppenbart att akut sjuktid förevarit och att besvären ur medicinsk synpunkt hade motiverat sjukskrivning. Denna bedömning måste även göras när det avser barn som utsatts för brott eftersom barn typiskt sätt inte blir sjukskrivna. Det ankommer på den som kräver skadestånd att styrka de omständigheter som åberopas till stöd för att skadestånd ska utgå. I vissa fall, vid t.ex. våldtäkt, kan mer schablonartade ersättningar utgå. För de brott som HA och IA utsatts för utgår det typiskt sätt ingen ersättning för sveda och värk enligt någon schablon. Det ankommer därför på HA och IA att styrka sin rätt till ersättning. I denna del består utredningen huvudsakligen av HA:s och IA:s egna uppgifter. Utifrån gärningarna som sådana samt vad HA och IA uppgett finner tingsrätten att vare sig HA eller IA har visat att omständigheter har förelegat som berättigar dem till ersättning för sveda och värk. HA:s och IA:s yrkande avseende ersättning för sveda och värk ska därmed ogillas.

Sammantaget anser tingsrätten att Alonso Urrutia Menares ska förpliktas att utge skadestånd till HA med 5 000 kr avseende kränkning och utge skadestånd till IA med 40 000 kr avseende kränkning. På beloppen ska löpa ränta på det sätt som HA och IA har yrkat.

12. ÖVRIGA FRÅGOR

12.1. Ersättningsfrågor

12.1.1. Den offentliga försvararen, målsägandebiträderna och de särskilda företrädarna

Vad den offentliga försvararen, målsägandebiträderna och de särskilda företrädarna har begärt i ersättning för arbete är skäligt och ska bifallas.

Vad avser begäran om ersättning för tidsspillan gör tingsrätten följande bedömningar.

Leif Ericksson, som har kontor i Uppsala, har begärt ersättning för motsvarande 58 timmars spiltid. Leif Ericksson har bland annat begärt spiltid om 52,5 timmar för 21 resor, tur och retur. Enligt tingsrätten ska skälig spiltid för dessa inställelser utgå med 42,5 timmar. I övrigt är uppgiven spiltid skälig. Leif Ericksson ska därför tillerkännas ersättning för 48 timmars tidsspillan.

Golko Khosravi, som har kontor i Stockholm, har begärt ersättning för spiltid motsvarande 53 timmar. Golko Khosravi har bland annat begärt spiltid om 47 timmar för 21 inställelser till huvudförhandling och sammanträden. Enligt tingsrätten ska skälig spiltid för dessa inställelser utgå med 37 timmar. I övrigt är uppgiven spiltid skälig. Golko Khosravi ska därför tillerkännas ersättning för sammanlagt 43 timmars tidsspillan.

Lydia Hyltén-Cavallius, som har kontor i Stockholm, har begärt ersättning för spiltid motsvarande 51 timmar. Lydia Hyltén-Cavallius har bland annat begärt spiltid om 45,5 timmar för 23 inställelser till huvudförhandling och sammanträden. Enligt tingsrätten ska skälig spiltid för dessa inställelser utgå med 35,5 timmar. I övrigt är uppgiven spiltid skälig. Lydia Hyltén-Cavallius ska därför tillerkännas ersättning för sammanlagt 41 timmars tidsspillan.

Den ersättning för tidsspillan som övriga biträden har begärt är skäliga och ska utgå.

Vad avser biträdarnas begäran om ersättning för utlägg gör tingsrätten följande bedömning. Linnea Sveds har, genom Sanna Knutsson, begärt ersättning för utlägg om 9 740 kr avseende taxiresor. Sanna Knutsson har motiverat taxiresorna med att det pga. en tågolycka tog längre tid att åka in till Stockholm då tågen inte stannade vid Sollentuna. Hon valde därför att åka taxi för att hålla nere spiltiden. Tågolyckan inträffade den 11 februari 2021. Av kostnadsräkningen framgår dock att utlägg för ett stort antal taxiresor avser tiden innan den 11 februari 2021. Huvudregeln är att utlägg för resa tillerkänns för resa med allmänna färdmedel. Enligt tingsrätten har det dock förelagt skäl att hålla nere spiltiden genom att färdas med taxi den ena resvägen efter den 11 februari 2021. Linnea Sveds tillerkänns därför ersättning för utlägg motsvarande en taxiresa per inställelse från och med den 11 februari 2021. För de resor där Linnea Sveds inte tillerkänns ersättning för taxi tillerkänns hon istället ersättning för utlägg motsvarande kostnaden att färdas med allmänna färdmedel, 38 kr per resväg. Linnea Sveds ska därmed tillerkännas ersättning för utlägg med 4 212 kr (3 566 kr avseende taxi och 646 kr avseende allmänna färdmedel).

Denise Lagercrantz har begärt ersättning för utlägg med 16 064 kr varav 8 370 kr avser bevisning för sakkunnig. Denise Lagercrantz har i efterhand förtydligat att ersättning för sakkunnig begärs för hennes huvudmans räkning och inte som ett utlägg hon har haft. Denise Lagercrantz ska därför tillerkännas ersättning för utlägg med 7 694 kr.

Den ersättning som övriga biträden har begärt för utlägg är skäligen och ska bifallas.

Mot bakgrund av utgången i målet ska kostnaderna för försvararen, målsägandebiträdena och de särskilda biträdena stanna på staten.

12.1.2. Ersättning för bevisning

Alonso Urrutia Menares har vid frikännande dom yrkat ersättning för kostnader för sakkunnigbevisning. Ersättningen om 8 370 kr har redovisats i hans försvarares kostnadsräkning.

Enligt 31 kap. 2 § rättegångsbalken kan rätten, om den tilltalade frikänns i ett mål där åklagaren för talan besluta att den tilltalade ska få ersättning av allmänna medel för sina kostnader för bl.a. försvarare och för bevisning under förundersökningen eller i rättegången, under förutsättning att kostnaderna skäligen varit motiverade för att den tilltalade skulle kunna ta tillvara sin rätt.

Med beaktande av utgång i målet bör Alonso Urrutia Menares tillerkännas ersättning för sakkunnigbevisning. Tingsrätten anser att denna varit skäligen motiverad för att tillvarata Alonso Urrutia Menares rätt.

12.2. Brottsofferfonden

Alonso Urrutia Menares döms för brott där fängelse ingår i straffskalan. Han ska därför betala avgift till brottsofferfonden.

12.3. Frihetsberövande

Alonso Urrutia Menares har som anhållen och häktad varit frihetsberövad med restriktioner sedan den 5 maj 2020 till och med den 21 april 2021, se avräkningsunderlag bilagt till domen.

12.4. Sekretess

Hela huvudförhandlingen har hållits inom stängda dörrar. Sekretessen i målet ska bestå för uppgifter som kan avslöja målsägandenas eller vissa andra förhörspersoners identiteter enligt 35 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen (OSL). Sekretessen ska även bestå för uppgifter som rör målsäganden CA:s, DA:s och HA:s hälsa enligt 21 kap. 1 § OSL.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (TR-01)

Ett överklagande ställs till Svea hovrätt och ska ha kommit in till tingsrätten senast den **1 juni 2021**.

Elin Awerstedt

I avgörandet har rådmannen Elin Awerstedt samt nämndemännen Ann-Christine Elken, Torbjörn Jönsson, Malin Fornander och Anders Fridfeldt deltagit.

Skiljaktig mening avseende åtalspunkten 3.4 (Elin Awerstedt och Malin Fornander), se nästa sida.

SKILJAKTIG MENING

Rådmannen Elin Awerstedt och nämndemannen Malin Fornander är skiljaktiga avseende bedömningen av åtalpunkten 4.3 och anför följande.

Vi instämmer i majoritetens bedömning att det är visat att gärningen har gått till på det sätt som har påståtts. Sett till det sammanhang HA och Alonso Urrutia Menares befann sig i samt med hänsyn till att det endast rört sig om ett mycket kort förlopp anser vi inte att det varit fråga om en handling med en otvetydig sexuell prägel. Därmed är den inte att bedöma som ett sexuellt ofredande enligt 6 kap. 10 § brottsbalken och åtalet ska ogillas.

Med hänsyn till vår bedömning i skuldfrågan ska någon kränkningsersättning inte heller utgå till HA.

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19661201-2333	Datum för dom/beslut 2021-05-11
Efternamn Urrutia Menares	Förnamn Edison ALONSO

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2020-05-05	2021-04-21
------------	------------

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Tingsvägen 11
Telefon
08-561 696 02

Öppettider
måndag - fredag
08:00-16:30

Postadress
Box 940
191 29 Sollentuna

E-post
Malavdelning2.attunda.tingsratt@dom.se
Webbplats
www.attundatingsratt.domstol.se

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.